

Velika parada prvega slovenskega festivala telesne kulture

Veličastna manifestacija
našega mladega roduParadi, ki se je udeležilo več kot 20.000 mladincev in mladink,
je prisostvoval tudi predsednik Tito s soprogo

Ljubljana, 29. junija. — Današnje velike manifestacije mladega rodu Slovenije v okviru Prvega slovenskega festivala telesne kulture so se udeležili tisoči in tisoči pripadnikov telesnovzgojnih in njim sorodnih organizacij Slovenije, 17 po številu.

Razen desetstisočglave množice, ki je napolnila pločnike Prešernove in vseh drugih cest, koder se je vila pisana reka udeležencev današnje parade, so na častni tribuni le-te pozdravili tudi predsednik republike maršal Josip Broz-Tito s soprogo, predsednik Izvršnega sveta Slovenije Boris Kraigher, člana Zveznega izvršnega sveta Ivan Maček-Maliha in dr. Marijan Breclj, podpredsednik Izvršnega sveta LRS Stane Kavčič, organizacijski sekretar CK ZKS Vida Tomšič, generali Milan Želj, Nikola Karanović in Jan Lokovšek, predsednik OLO Ljubljana dr. Marijan Dermastia, predsednik Zveze »Partizani« Slovenije Mitja Ribičič, predsednik Športne zveze Slovenije Leopold Krese in številni drugi javni, politični in kulturni delavci.

Nekaj minut po 17. uri so z Ljubljanskega gradu zadoneli topovski strelji. Pred častno tribuno je pritekel Stanko Logar, ki je v imenu slovenskih športnikov pozdravil predsednika republike in ga prosil, naj da znak za začetek parade. Fanfare so zadoneli...

vo navdušenost, ki nima meja. To so bili občutki udeležencev, ki so komaj čakali današnje zore...

Velika nestrpnost

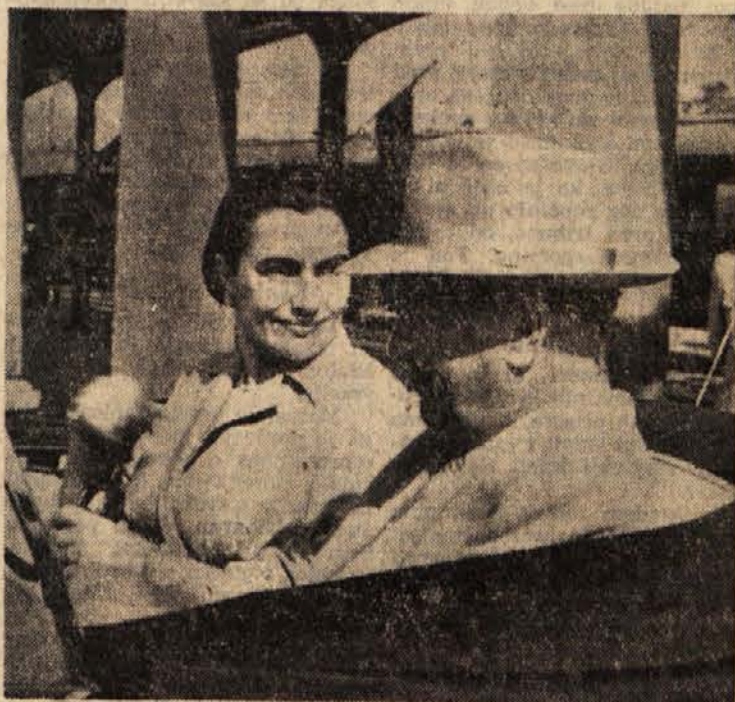
Dopoldne je brž minilo. Civilne obleke so se znašle v kovčkih in omarah, kroji vseh barv so prišli na plan. Modra krila, rdeče bluže, bele majice, copate, smuči, čolni, motorna letala, žoge, kopja, kolesa, motorji, padala, vse to je bilo moč videti danes pred šolskimi poslopji in internati. Vse je bilo v znamenju velikih priprav.

Kopališča in bregovi rek so bili danes prazni. Reke so se pretakale danes po ljubljanskih cestah. Ne le številni gostje, tudi mnogi ljubljanci, ki se udeležujejo v telesnovzgojnih in športnih organizacijah, so izpolnili dolgo kolono, ki je nestrpnost pričakovala začetka...

Bilo je uro pred začetkom parade. Udeleženci so iskali sence. Skrili so zagorele in zdrave obra-

Čelo le-te je bilo nekje pred poslopjem Izvršnega sveta LRS. V tem hipu se je povzpela na častno tribuno skupina pionirjev in pionirk z velikimi šopki poljskega cvetja. Hiteli so Titu naproti. Kaj vse je bilo ta trenutek moč brati v teh majhnih in ljubkih očeh. Mala Bojč je hotela v imenu svojih spremljevalcev in v imenu vseh slovenskih pionirjev in pionirk pozdraviti Maršala. Odločnost, s katero je stopila na preprogo, ki jo je vodila naravnost pred predsednika, je zbledela, ko ji je ponudil roko. Mali

(Nadaljevanje na 2. str.)

Predsednik republike Josip Broz-Tito s soprogo na ljubljanski železniški postaji. V Ljubljano je prispel večeraj ob pol devetih dopoldne z »modrim vlakom«. Na postaji so ju pričakali predsednik Izvršnega sveta Slovenije Boris Kraigher, organizacijski sekretar CK ZKS Slovenije Vida Tomšič, član Zveznega izvršnega sveta Ivan Maček, generalni podpolkovnik Nikola Karanović in član prireditvenega odbora I. slovenskega festivala telesne kulture Mitja Ribičič, Ada Krivic, Leopold Krese in Franček Mirtič.

Z ZASEDANJA LJUDSKE SKUPŠČINE LR SLOVENIJE
RESOLUCIJA O LJUBLJANSKEM
ŽELEZNIŠKEM VOZLU SPREJETA

Predlog resolucije je obrazložil tovarš Matija Maležič — Skupščina je sprejela spremembe v odloku o nagradah poslancem

Ljubljana, 29. junija. Danes dopoldne je Ljudska skupščina Slovenije nadaljevala delo. Oba zbora sta se zbrala na skupni seji pod vodstvom podpredsednika Ljudske skupščine dr. Ferda Kozaka. V prvi točki dnevnega reda sta najprej poročevalca gospodarskih odborov Republiškega zbora in Zbora proizvajalcev prebrala poročili, nakar je v imenu Izvršnega sveta obrazložil predlog resolucije o ureditvi ljubljanskega železniškega vozlišča Matija Maležič. Skupščina je resolucijo soglasno osvojila. V drugi točki je Ljudska skupščina obravnavala in sprejela odlok o spremembah o nagradah poslancev. Proti sta glasovala dva poslanca.

V poročilu odbora za gospodarstvo Republiškega zbora je med drugim rečeno, da je pravilno, da o takih pomembnih in obsežnih investicijah, kot je ureditev ljubljanskega železniškega vozlišča, razpravlja Ljudska skupščina. Projekt, ki bo reševal problem ljubljanskega železniškega vozlišča, mora omogočiti etapno gradnjo na tak način, da bo moč postopno — skladno z našimi gospodarskimi možnostmi — urejevati posamezna najbolj obremenjena cestno-železniška križišča.

Ljudska skupščina po mnenju odbora ne more reševati tehnične strani problema, to je, odločati o tem, katera varianta to vprašanje bolje rešuje, ker je to naloga strokovnih organov, ki naj v projektih čimprej uresničijo z resolucijo določena načela. Po mnenju odbora pomeni ustrezen način rekonstrukcije le tak projekt, ki predvideva postopno, po etapah zaključeno rekonstrukcijo današnjih cestno-železniških križanj v križišča z različnim nivojem ceste in železnice, v križišča s cestnimi podvozi ali nadvozi.

Odbor za gospodarstvo Zbora proizvajalcev prav tako meni, da je treba vprašanje železniškega vozlišča v Ljubljani reševati postopno, v skladu z zmogljivostmi naše države. Njegovo poročilo se v bistvu sklada s poročilom odbora Republiškega zbora.

V imenu Izvršnega sveta je predlog resolucije obrazložil Matija Maležič, ki je zlasti poudaril nujnost, da o taki stvari, kot je vprašanje ljubljanskega železniškega vozlišča, razpravljajo naši najvišji organi. Prvi zaradi finančnih razlogov, ker tako velike investicije presegajo možnosti mesta Ljubljane in je zato jasno, da morata poleg mesta Ljubljane razpravljati o taki investiciji republika in zveza. Na tej stvari ni zainteresirana samo Ljubljana in železnica, ampak vsa naša republika in država glede na to, da pomeni ljubljansko železniško vozlišče važno križišče prometnih zvez za ta del Evrope.

Za tako veliko investicijo, ki gre nad 10 milijard dinarjev in ki se bo vlekla dolgo vrsto let, je potrebna koordinacija, je potreben neki organ, ki bo z vso avtoriteto vsem prizadetim pokazal smer in bo vskladal razne interese in mišljenja.

Ljudska skupščina je po obrazložitvi tov. Maležiča soglasno sprejela predlagano resolucijo.

V drugi točki dnevnega reda so razpravljali o odloku o spre-

membah odloka o nagradah poslancev Ljudske skupščine LRS, o povračilih poslancem in o plačah poslancev, ki opravljajo stalne funkcije v Ljudski skupščini, domovih, odborih in komisijah. Po poročilu administrativnega odbora k predlogu odloka je govoril ljudski poslanec Strukelj, ki se je zavzemal, da prvo odloka ne bi spreminjali, če da morajo ljudski poslanci biti vzgled v varčevanju, če že toliko govorimo o tem.

Po kratkem odmoru, med katerim se je sestal administrativni odbor in razpravljaj o predlogu poslance Struklja, je skupščina nadaljevala sejo. Poročevalec administrativnega odbora je izjavil, da se odbor ne more strinjati s predlogom tovarša Struklja, ker so v zadnjih letih narasli stroški za prenočišča in prehrano ter ne bi bilo pravilno, da bi ljudski poslanci utrpeli škodo. Predsedujoči je dal predlog odloka na glasovanje. Proti sta glasovala dva poslanca. S tem je bila zaključena 22. skupna seja.

Ljudska skupščina se bo predvidoma sestala še enkrat pred počitnicami, in sicer konec prve polovice prihodnjega meseca, ko bo obravnavala med drugim predlog zakona o novi administrativno-teritorialni razdelitvi. Na tej seji bo Ljudski skupščini predloženo tudi obširno poročilo odbora za organizacijo oblasti in uprave.

Obisk grške kraljevske dvojice

Beograd, 29. jun. (Tanjug). Grški kralj Pavle in kraljica Frederika bosta 10. julija letos prispela na obisk v Jugoslavijo, kjer se bosta mudila nekaj dni na Brionih kot gosta našega predsednika republike in njegove soproge.

Stiki z Bolgarijo

Sofija, 29. jun. (Tanjug). Jugoslovanski veleposlanik v Sofiji Radoš Jovanović je bil danes popoldne na protokolarnem obisku pri predsedniku bolgarske vlade Antonu Jugovu in se je z njim eno uro razgovarjal. Govorila sta o odnosih in sodelovanju med obema deželama. Navzoč je bil tudi zunanji minister Lukanov.

VREMENSKA NAPOVED

za nedeljo, 30. junija 1957

Pretežno jasno in toplo. Pozneje v alpskem svetu nekoliko povečana oblačnost. Temperatura ponoči med 9 in 13, v Primorju okoli 20, najvišje dnevne temperature med 26 in 30 stopinj C.

Goste na častni tribuni je viharno pozdravila ogromna množica, Prešernove in Cankarjeve ceste

Sonce se je močno nagnilo proti zahodu. Reka udeležencev v stranskih ulicah je vzvalovila. Zastave so zaplapolale. Razpoloženje je bilo takšno kot vedno: rahla nervoza na obrazih, prikrito navdušenje in skrita pričakovanja. Včeraj so matere ostale brez hčera, očete brez sinov. Le-ti so se uvrstili v dolgo kolono, pisano mavrico na ljubljanskih cestah, v manifestacijo mladega rodu, ki je nestrpnost pričakoval, da zakoraka v ritmu koračnice skozi špalir mimo najvišjih predstavnikov; da jih pozdravi in pokaže svojo navdušenost, s katero krepi telo in duha.

Ponos vasi in mest

Za dva dni je bilo na železniški postaji v Ljubljani mnogo

živahnije kot po navadi. Z vseh mest in vasi je drlo v belo Ljubljano mlado in staro. Ni bilo moč prešteti skrbno zavitih praporov društev, ki so poslala svoje predstavnike na veliko manifestacijo.

Kratek izlet po ljubljanskih ulicah nam je že včeraj pokazal, da se je število prebivalstva našega mesta občutno povečalo. Komaj so se spraznili razredi na ljubljanskih šolah, že so se spet napolnili. Tokrat ni šlo za učence, temveč za marljive športnike in telesnovzgojne voditelje, ki so prišli na čelu svojih mladih vrst telesnovzgojnih organizacij — ponosa vasi in mest. Minulo noč so bile šole kot mravljišča. Razumljivo: veliki dogodki povzročijo v nas nenehno nestrpnost, ki polni srca in nas zazibava v nepojmljive

ki se je zbrala na križišču

ze in hodili sem ter tja. Velika nestrpnost. Ni govora o tremi, vendar pred nastopom, posebej še pred velikim nastopom, vsakdo ne more skriti nepotrpežljivosti. Nepotrpežljivost pa je bila danes velika. Velika zato, ker je bila zavest, da bo vsa ta množica mladine pokazala ljudem, kako navdušeno in vztrajno ter z velikim veseljem, pa tudi s požrtvovalnostjo dela, globoka.

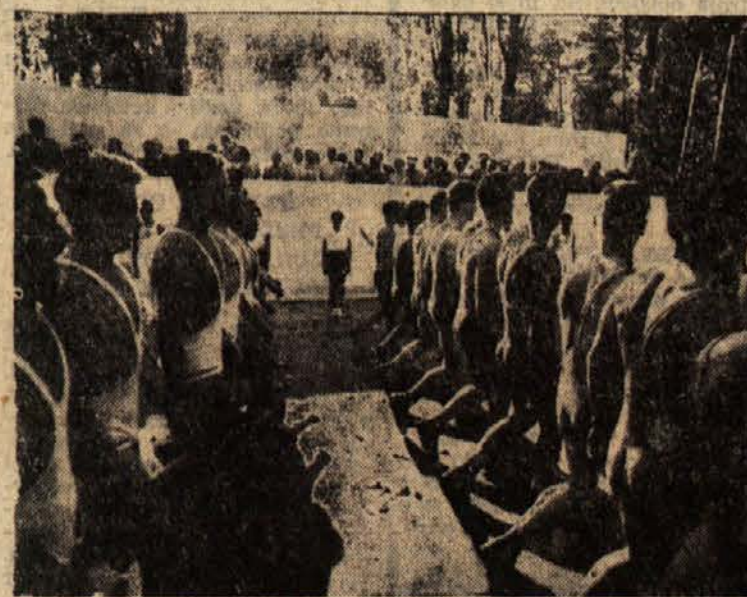
Kot da bi bili brez pločnikov

Nikjer ni bilo videti robov pločnikov. Le-te so napolnili številni gledalci iz Ljubljane, še več pa je bilo gostov iz vse Slovenije, ki so prišli gledat, kako se bo odrezala njihova mladina.

Strnjene vrste s cvetjem, zastavami, robčki in balončki so sestavljale špalir, ki je bil podoban koritu, po katerem mora zdaj, zdaj steči pisana reka... Erjavčeva ulica, Prešernova. Gospodstva in Titova cesta so bile videti, kot da nimajo pločnikov. Videti je bilo le tisoč in tisoč glav, ki so čakale, da bod navdušeno pozdravile naš mlad rod.

Kraj, kjer so srca najbučnejše bila...

Dolga kolona se je naposled premaknila...

Strumen korak postavnih in krepkih težkih atletov

DANES OB 16. URI

GLAVNI FESTIVALSKI NASTOP

NA CENTRALNEM STADIONU OB TITOVCI CESTI

VELIKA GASILSKA VAJA

OB 10.30 NA AJDOVŠČINI

Z VČERAŠNJE PARADE NA PRVEM FESTIVALU TELESNE KULTURE SLOVENIJE

MAVRICA NA LJUBLJANSKIH CESTAH

(Nadaljevanje s 1. strani)

Bojč je zastal glas v grlu. Niti besedice ni spravila iz sebe. Na pomoč pa ji je priskočil predsednik Tito. Pokramljal je z njo, jo povprašal za počutje, se ji zahvalil za cvetje in njen strah utopil v dveh sladkih poljubkih, ki jih ji je dal na blede lica.

Sploh je bilo videti, da udeleženci parade niso vedeli mimo koga bodo šli, koga bodo lahko pozdravili. Zato niso bili redki prizori, ki so nekaj metrov pred častno tribuno drug drugega opozorili na visokega gosta s sunkom s komolcem. Strumnost se je zato še povečala. Glave so se še bolj dvignile. Silka, ko je tisoč in tisoč parov nog ropotalo po cvetni preprogi pred tribuno, bo ostala v neizbrisnem spominu. Tod je bil kraj, kjer so srca najbučnejše bila.

Valovi mladosti

Filmske kamere, ki so danes brnele na številnih krajih, so posnele na trak prizore, ki jih bomo čez nekaj dni videli v kino dvorinah po vsej naši deželi. Kaj bomo videli?

Za gozdom zastav je skupina mladičkov nosila krasen bronast kip »Illegalca«, ki so ga darovali v spomin na to manifestacijo predsedniku Titu. Neprestani valovi mladosti: pionirji in pionirke s šopki nageljnov, elita slovenskih orodnih telovadcev — državnih reprezentantov, belo rdeči dresni atletov, upognjeni hrbi boksarjev, platnene obleke judostov, visoki košarkarji, vrste nogometašev. Vsi so se stekali mimo tribune ob zvokih koraknic in ob brnenju 23 letal, ki so v niz-

kem letu preletela častno tribuno.

Vse to pa so brž prevpili vriski z Gorenjske. Narodne noše so z veselim »ju-hej« pozdravljale levo in desno. Se niso bili mimo ti veseli pozdravi, že je bilo slišati klice vaterpolistov, veslačev, igralcev tenisa, namiznega tenisa in badmintona, v zahajajočem soncu so se zasvetili floreti sabljačev in odločen korak keglačev.

V trenutku, ko je helikopterjevi vijak zašuštel nad častno tribuno, je v asfalt udaril oglušujoč korak delovnih brigad, tabornikov, zagrmeli so motorji avtomobilov in motornih koles, nad katerimi je bdelo skrbno oko pionirjev prometnikov, ki so bili navdušeno pozdravljeni.

Ešalonj se vrstijo

Da, to so bili v resnici ešalonj. Ešalonj zdravja in mladosti. Ešalonj brezskrbnega smeha in veselja.

Maršal je veselo zaploskal, ko ga je pozdravil naš stari državni reprezentant z mamutskih skakalnic, Janez Polda, ki je korakal na čelu postavnih junakov belih strmin. Viharino so bili pozdravljeni drsalci, hokejisti, padalci, jadralci, alpinisti, med njimi stari veteran strmin sten Joža Cop, strelci itd.

Praporji gasilskih čet so se globoko priklonili. Topot jahačev se je mešal z odločnim korakom pripadnikov predvojaške vzgoje.

Šum morja na asfaltu

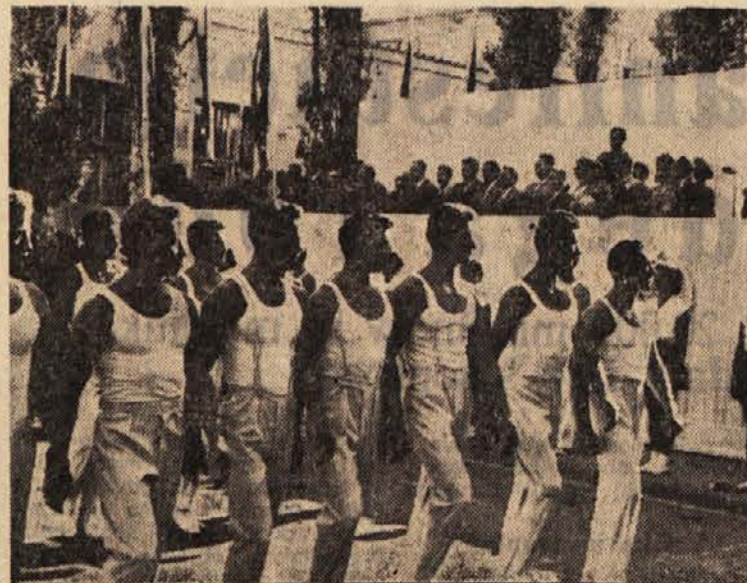
Sonca ni bilo več čutili. Občutili pa smo v tem hipu diha morja, ki je nenadoma zavel. Mor-

narji so bili v Ljubljani vedno sprejeti z nepopisnim navdušenjem. To se je zgodilo tudi danes. Četa zagorelih mornarjev z ladij na Jadranskem morju je, ožgana od sonca, požela, pa čeprav je bila na koncu te veličastne manifestacije, takšen aplavz, da nekaj trenutkov ni bilo ničesar slišati. Ko se je val navdušenja polegel, so nam njihovi koraki pričarali tajinstven šum, šum morja, ki se tokrat ni penil ob čerch, marveč

Zanimalo nas je, kakšen vtis je dobil predsednik republike ob tej veliki manifestaciji. Ni se mu bilo moč približati. Neprestano je moral odzdravljati. Zato smo si dovolili vprašati generala Žežjka, kaj je dejal predsednik o paradi.

Tako nam je odgovoril: predsednik je rekel, da bo povedal svoje vtise po končanem festivalu.

Udeleženci parade in sprevalci gledalcev so se po tem zgrnili na

Elita slovenskih orodnih telovadcev v mimohodu pred častno tribuno

na razgretem asfaltu Prešernove ceste.

Parade je bilo konec. Navdušenja pa še ne. Množica se je zgrnila pred častno tribuno, tako da je moral predsednik republike neprestano odzdravljati vzklikom in besedam: »Tito, Tito! Radosti ni bilo ne konca ne kraja.

Trg revolucije, kjer jih je pozdravil predsednik »Partizana« Slovenije, Mitja Ribičič, nato pa je bil kulturni program.

Mestne ulice se še potem, ko jih je že objel mrak, niso spraznile, ampak so kazale razkošno sliko navdušenja in nepopisnega zadovoljstva.

M. S. — V. S.

Najmlajši »plavalci« s svojimi pripomočki: krokodili, račkami, žogami in gumijastimi pasovi...

DNEVNIK

ANHOVSKO TOVARNO CEMENTA IN SALONITA »15. september« so na povabilo samoupravnih organov podjetja včeraj obiskali predstavniki tovarne kavstične sode in kemičnih izdelkov »Solvay« iz Trbiča v Italiji. Na seji upravnega odbora so se gostje, med katerimi so bili tudi predstavniki tovarniških sindikatov, seznanili z delom, pristojnostmi in vlogo delavskih svetov in upravnih odborov v mehanizmu družbenega samoupravljanja in razvijanju socialističnih odnosov v naši državi.

NA SESTANKU JUGOSLOVANSKIH IN ITALIJSKIH OBMEJNIH ORGANOV na Lokvah pri Cepovanu so v petek razpravljali o raznih vprašanjih v zvezi z izpolnjevanjem videmskega sporazuma o materialnem obmejnem prometu med obema deželama. Med drugim so se sporazumeli, da bodo na važnejših obmejnih prehodih II. kategorije (v Mirnu, Sempetru in Solkanu) podaljšali urnik prehodov do polnoči, vtem ko so bili doslej odprti le do devetih zvečer.

NA SEJI ODBORA ZA PROSVETO Zvezne ljudske skupščine so včeraj obravnavali osnutek zakona o višji železniški prometni šoli, ki naj bi vzgajala kadre za prometno komercialne posle s področja eksploatacije železnic. Član Zveznega izvršnega sveta Peko Dapčević je v obrazložitvi tega osnutka poudaril, da je ustanovitve višje šole nujno potrebna, in sicer že v začetku prihodnjega šolskega leta. V železniškem prometu primanjkuje višjih strokovnjakov, saj delajo marsikje, kjer bi morali biti zaposleni strokovnjaki. Ljudje z nezadostno izobrazbo in celo taki, ki imajo samo osnovno šolo.

TUJE DELEGACIJE NA KONGRESU delavskih svetov so včeraj odpotovali iz Beograda. Odpotovali so predse-

dnik sovjetske Zveze sindikatov Viktor Grišin, podpredsednik Vsekitajske federacije sindikatov Liu Can Cen, predsednik poljskih sindikatov Ignacy Loga-Sowinski, nadalje sindikalne delegacije Vzhodne Nemčije, Madžarske in Maroka ter češkoslovaška sindikalna delegacija. Ostale delegacije, ki so prisostvovala kongresu, so včeraj obiskale razna podjetja v Beogradu in okolici.

PREDSEDNIK CENTRALNEGA SVETA ZSJ DJURO SALAJ je včeraj sprejel člane izvršnega sveta Nacionalnega kongresa indijskih sindikatov (INTUC) Mohendra Sarmaha in predstavnika cejlonskega Kongresa dela S. Thondamana, ki sta bila kot zastopnika svojih sindikalnih organizacij gosti na kongresu delavskih svetov. V razgovoru s predsednikom Salajem sta se zanimala za možnosti bodočega medsebojnega sodelovanja.

TURBINSKI DELAVCI IZ LENINGRADA bodo prišli k nam na obisk in bodo od 13. do 30. julija gostje Litostroja. Lani je manjša delegacija Litostroja obiskala SZ in si ogledala razne tovarne. Sindikalna organizacija Litostroja je v zameno povabila delegacijo leningrajske kovinske tovarne, ki je najpomembnejša sovjetska tovarna turbin, naj pride k nam na obisk. Zastopniki te tovarne so povabilo sprejeli in o tem te dni obvestili Litostroj.

PRVEGA JUGOSLOVANSKEGA SEMINARJA za ekonomiko gospodinjstva, ki se bo začel 1. julija v Zemunu, se bo udeležila tudi načelnica oddelka za ekonomiko gospodinjstva organizacije FAO, ki ima svoj sedež v Rimu, dr. Margrita Hokin. Ki je včeraj prispevala v Beograd. Dr. Hokin je tudi pomagala organizirati ta seminar ter se je zavzela za sredstva iz okvira tehnične pomoči.

Zanemarjanje embalažne problematike nam povzroča veliko škodo

Drugi mednarodni sejem je odprl predsednik Zvezne zunanjetrgovinske zbornice Rudi Kolak

Ljubljana, 29. junija. Ob navzočnosti člana Zveznega izvršnega sveta dr. Marjana Brečija, predsednika Zvezne zunanjetrgovinske zbornice Rudija Kolaka, zveznega državnega sekretarja za finance Zorana Poliča, predsednika OLO Ljubljane dr. Marijana Dermastle in številnih drugih predstavnikov oblastnih organov in družbenih organizacij so danes dopoldne odprli na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani drugi mednarodni sejem embalaže.

To je že tretja prireditev te vrste v Ljubljani, druga pa z mednarodno udeležbo. Povsod po svetu, zlasti pa v gospodarsko razvitih državah posvečajo embalaži čedalje večjo pozornost, zavedajo se, da je racionalna embalaža tako važen činitelj v blagovnem prometu, da tega vprašanja ne more reševati samo pobuda posameznikov, ampak organizirana celota ob sodelovanju vseh, ki se na tem zanimirani. To je v svojem uvodnem govoru ob otvoritvi poudaril predsednik odbora za prireditev sejma Igor Triller.

Sejem ni samo revija napredka v embalažni tehniki pri nas in v tujini, marveč ima tudi naloge prikazati našim domačim proizvajalcem in potrošnikom, kaj nam je treba še napraviti, da bomo ob racionalni uporabi embalažnega materiala pravilno zaščitili blago, ustregli željam kupca, kakor tudi zahtevam življenjskega standarda. Reševanje te problematike ni niti preprosto, niti hvaležno, ker je še vedno premalo zanimanja zanj. Predsednik odbora Igor Triller je ob tej priložnosti razglasil rezultate konkurence za podelitev priznanj »Jugoslovanski Oskar za embalažo 1957«. Sestini avtorjem ozroma podjetjem je za najboljše vzorce embalaže izročil priznanja.

SEJEM JE ODPRL
PREDSEDNIK ZVEZNE
ZUNANJETRGOVINSKE
ZBORNICE RUDI KOLAK

Sejem je odprl predsednik Zvezne zunanjetrgovinske zbornice Rudi Kolak, ki je opozoril, da pomen tega sejma ni toliko v številu udeležencev in v komercialnem uspehu, kakor v posebnem značaju prireditve. Lani in letos smo posvetili vso pozornost preskrbi našega trga in potrošnikov s povečanjem proizvodnje in uvoza potrošnega blaga. Pri preskrbi potrošnikov kakor

tudi pri uvozu pa imamo in bomo še imeli pomanjkljivosti prav zato, ker smo zanemarjali vprašanje pakiranja in odprave blaga, to pa nam povzroča veliko materialno škodo. Razstava nas postavlja pred važno problema-

»Jugoslovanski Oskar
za embalažo« podeljen

V konkurenci za priznanje naslova »Jugoslovanski Oskar za embalažo« za leto 1957 je bilo Centru za embalažo v Ljubljani prijavljenih 32 vzorcev embalaže. Sedem avtorjev je prijavilo po en vzorec, šest proizvajalcev embalaže je skupaj prijavilo 14 vzorcev, trije koristniki embalaže pa so prijavili 11 vzorcev. Žirija je vse predložene vzorce ocenila in je podelila šest priznanj »Jugoslovanski Oskar za embalažo 1957«.

Iz skupine A za komercialno, to je prodajno embalažo je bilo podeljeno priznanje podjetju »Maraskae Zadar za steklenico tipa »Hafle«, ker v celoti ustreza vsem zahtevam, zlasti pa je glede estetskega rešitve v obliki in grafiki: Kartonski tovarni v Ljubljani za zložljivo kartonsko bomboniero za četrto kilograma vsebino, ker ustreza vsem zahtevam in se odlikuje tudi po duhoviti rešitvi konstrukcije; avtorju Alfredu Neumannu iz Zagreba pa za polvinilsko tubo s hermetiziranim zapiranjem za pakiranje raznih proizvodov kozmetične in kemične industrije, ker ima

PRED RAZPRAVLJANJEM ZVEZNE SKUPŠČINE O SPLOŠNI

POTROŠNJI

Naraščanje splošne potrošnje

ena izmed bistvenih značilnosti našega dosedanjega splošnega razvoja

Beograd, 29. junija. (Tanjug.) Zvezna ljudska skupščina bo na zasedanju 8. julija razpravljala tudi o splošni potrošnji, da bi natančno ugotovila, kakšno politiko je treba v prihodnjem obdobju uveljavljati v razvijanju tistih področij, ki niso neposredno vezana na potrošnjo. Na podlagi analiz in računov strokovnjakov bo Zvezna ljudska skupščina določila temelje za perspektivni program kritja skupnih družbenih potreb, kakor so narodna obramba, ljudsko zdravje, socialno skrbstvo in zavarovanje, prosveta, znanost in kultura, stanovanjska in komunalna dejavnost.

Iz elaborata je moč sklepati, da so imeli v razdelitvi narodnega dohodka doslej znaten delež izdatki za skupne družbene potrebe zunaj gospodarstva in da je znatno naraščanje splošne potrošnje ena izmed bistvenih značilnosti našega dosedanjega splošnega razvoja. To lahko rečemo samo o narodni obrambi, za katero je potreben znaten del družbenih sredstev, marveč tudi o tistih družbenih dejavnostih, ki neposredno zboljšujejo življenjski standard — o prosveti, znanosti, kulturi, zdravju, socialnem skrbstvu in zavarovanju ter komunalnih in drugih javnih službah. Temu se moramo zahvaliti, da smo dosegli na mnogih področjih našega življenja znaten napredek.

Število dijakov in študentov je naraslo od 1.721.221 v letu 1938/39 na 2.460.698 v letu 1955/56 ali za kakih 43%. Znatno je naraslo tudi število kulturnih in znanstvenih ustanov. Na področju ljudskega zdravja smo dosegli lepe uspehe zlasti v zatiranju nekaterih bolj razširjenih bolezni. Umrljivost je padla od 14,9 promile v letu 1939 na 13,3 v letu 1955, pada pa še zmerom. Umrljivost za tuberkulozo je padla od 12,1% vseh umrlih v obdobju 1939 do 1949 na 7% v letu 1955.

Za povojna leta je značilna večja skrb skupnosti za obravnavanje problematike socialnega

skrbstva, zlasti vojaških vojni invalidov, otrok padlih borcev in žrtev fašističnega terorja. Število socialnih ustanov za otroke in mladino je naraslo od 251 v letu 1939 na 1.092 v letu 1955. Razširitev socialnega zavarovanja po vojni je bila pomemben činitelj v krepitvi gospodarske preskrbe ljenosti delavcev in uslužbencev ter njihove zdravstvene zaštite. Mnogo smo investirali v stanovanjsko izgradnjo, ki pa je vendar še zaostajala za naraščanjem števila prebivalstva. Zato je za ostajanje stanovanjskega in komunalnega standarda še pereče vprašanje.

V elaboratu so strokovnjaki izračunali, koliko denarja bi potrebovali v prihodnjem obdobju za razvoj družbenega standarda iz vidika stopnje razvitenosti proizvodnih sil in potrebe po istovrstni zagotovitvi obrambne sposobnosti dežele. Ena najvažnejših nalog v prihodnjem obdobju bi bila zagotoviti, da bo nadaljnji razvoj splošne potrošnje v skladu z naraščanjem narodnega dohodka in osebnih dohodkov in da naglo razširimo tiste službe, ki neposredno vplivajo na naraščanje proizvodnje in delovne storilnosti ter na osebno potrošnjo. V elaboratu je rečeno, da bi morali več investirati v stanovanjsko in komunalno dejavnost, v strokovno šolstvo ter v preventivno zdravstveno službo.

Z GOSPODARSKEGA RAZSTAVIŠČA V LJUBLJANI

Kulturne

VESTI

UNIVERZITETNA SKUPŠČINA

Včeraj dopoldne je v kinematografu »Vie« zasedala univerzitetna skupščina. Uvodoma je podal rektor Univerze dr. Božidar Lavrič nekaj pojasnili in dopolnil k svojemu poročilu, ki so ga delegati že prej prejeli.

Razprava se je sukala predosem okrog vprašanja, kako urediti notranji režim študija, da bo mogoče končati študij v času, ki ga predvideva Republiški zakon o Univerzi. Govorili so o težavem položaju, v katerem se nahajajo nekatere fakultete, ker imajo premalo prostorov za normalno delo. Fakultete imajo na razpolago premalo denarnih sredstev za nabavo nujno potrebne materiala za svoje inštitute in laboratorije. Nadalje so govorili o stanovanjskih problemih, ki terjajo nujne rešitve.

Pereč je tudi problem kadrov. Kandidatov iz prakse je zelo malo. Skupščina se je dotaknila tudi vprašanja štipendiranja študentov in tega, kdo naj bi štipendije razdeljeval. Nekateri so bili mnenja, naj bi imele to skrb v svoji kompetenci fakultetne uprave.

AVSTRIJSKI KONZUL
NA II. MEDNARODNI
GRAFIČNI RAZSTAVI
V LJUBLJANI

Včeraj dopoldne je obiskal II. Mednarodno grafično razstavo v Ljubljani avstrijski generalni konzul v Zagrebu g. dr. Edmund Kralj s soprogo. Razstavo si je ogledal z velikim zanimanjem ter se o njej zelo pohvalno izrazil.

RAZSTAVA »SLOVENSKI
PODZEMELJSKI SVET«
V NARODNI
IN UNIVERZITETNI
KNJIZNICI

Včeraj popoldne so v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani odprli v okviru prireditve ob V. ljubljanskem festivalu zelo zanimivo razstavo o slovenskem podzemeljskem svetu, ki jo prireja Narodna in univerzitetna knjižnica ter Društvo za raziskovanje jam Slovenije.

AKADEMIJA »PARTIZANA« SLOVENIJE IN »SPORTNE ZVEZE SLOVENIJE

Pod žarometi — mozaik telesne kulture

Akademijo si je ogledal tudi predsednik Tito s soprogo in spremstvom

Ljubljana, 29. jun. — Nocoj je bila na letnem telovadišču v Tivoliju akademija »Partizana« Slovenije in »Sportne zveze Slovenije«. Več tisoč gledalcev je navdušeno pozdravilo ob 20.45 prihod predsednika republike Josipa Brozeta Tita s soprogo in spremstvom, nato pa se je pod žarometi začela prireditve, ki je obsegala 15 točk.

Ziva veriga gledalcev, ki je oklepala zeleno preprogo, je vsako točko pozdravljala z burnim aplavzom. Najsi so bili to pionirji z Javornika, ki so kot prvi nastopili s točko »Indijanci«, ali pa gasilci z Barja, ki so zaključili akademijo, vsi so bili toplo sprejeti. Točke so se vrstile druga za drugo brez zastoja.

Člani »Partizana« so prikazali predvsem akademijske sestave, nastopili pa so tudi najboljši orodni telovadci in telovadke iz Slovenije. Izmed akademijskih sestav je bil izredno uspeh »Obroč v pomoč«, ki ga je sestavil Vlado Težak, točko pa so izvajali člani »Partizana« Železnikar iz Maribora. »Valček« mladink iz Ptuja in »Kolebnice« mariborskih mladink so sicer dobro sestavljene, vendar mladinke niso bile dovolj uvečbane, zaradi česar je trpela skladnost.

Orodni telovadci so nas navdušili z vajami na bradlji, telovadke pa na dvovišinski bradlji. Državni reprezentanti Cerar, Furlan in Skaza so se odlikovali s kratkimi, toda težkimi in uspešnimi vajami. Tudi telovadke, pri katerih je bila med najboljimi državna mladinska prvakinja v vajah na orodju Zdenka Prusnik, niso zaostajale za svojimi kolegi.

Ena izmed najbolj uspešnih točk je bila »Akrobatika« študentov Višje šole za telesno vzgojo iz Ljubljane. Le-ti so na zelo zanimiv in pester način prikazali učni postopek prvin talne telovadbe. Za konec pa so pokazali tudi skoke, prevrate in premete, ki so gledalcem zelo ugajali.

V športnem delu akademije so nastopili rokoborci, judoisti, dvigalci uteži, sabljači in atleti.

Rokoborci so pokazali, kako je moč na spreten način položiti nasprotnika na pleča, izvrstna slovenska judoista Maček in Skraba pa sta demonstrirala šolo metov v judo, nato pa sta se še pomerila v medsebojni ekshibicijski borbi, ki je bila končana brez odločitve.

Dvigalce uteži sta zastopala

med drugimi tudi državna prvaka in rekorderja Colarič ter Dolenc. Jože Colarič, najmočnejši med vsemi, je celo izenačil svoj državni rekord v sunku s 140 kilogrami, kar je seveda spet vzbudilo val navdušenja med navzočimi.

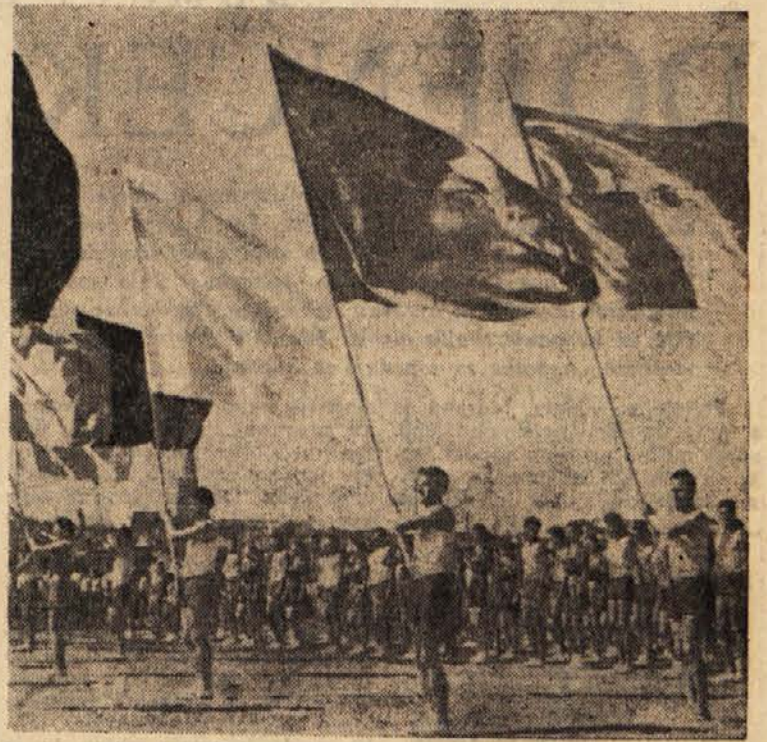
Sabljači so pod vodstvom svojega učitelja Rudolfa Cvetka prikazali šolo sabljanja, atleti pa so

navzlic neprimernemu terenu izvedli nekaj uspešnih skokov v višino.

Za zaključek programa so nastopili člani in članice prostovoljnega gasilskega društva Barje, ki so s sestavo ing. Viktorja Lindtnerja simbolično prikazali vsakodnevno delo na polju in večerno življenje na vasi.

Ta skrbno pripravljen nastop, mozaik telesne kulture, je dokazal, da za takšne prireditve vlada veliko zanimanje. To priča val navdušenja, ki se je po končani akademiji prelil v spontan pozdrav predsedniku republike, ko je s spremstvom zapušal telovadišče.

G.-S.

V. LJUBLJANSKI FESTIVAL

Srečanje dveh festivalov

Z »Ohridsko legendo« se je včeraj začel v polnem poletnem gledališču v Križankah V. ljubljanski festival. — Drevi nastopi Akademski folklorna skupina »France Marolt«

Ljubljana, 29. nov. — Prekrasen sončni dan je zvalil danes popoldne na ljubljanske ulice deset tisoč prebivalcev iz vseh krajev Slovenije, ki so si z navdušenjem ogledali veličastno parado Prvega slovenskega festivala telesne kulture. In komaj se je malo pomiril večerni vrvež v mestu, je s terase palače Narodne banke pred glavno pošto zadonel spev fanfar iz »Libuše« in tako naznanil začetek V. ljubljanskega festivala. V vremenu, kakršnega si je le mogoče želeli, so četrt ure pred pol deveto zvečer zadonele fanfare tudi v Križankah, ki so — čudovito razsvetljene — vnovič odprle svoja vrata.

Z vseh strani so se zgrinjale množice v poletno gledališče v Križankah, kjer je po otvoritvenih besedah direktorja »Ljubljanskega festivala« Radovana Gobca ljubljanska Opera uprizorila prvo festivalsko predstavo Hrističevo »Ohridsko legendo«.

Lansko leto sta nas s svojimi srbskimi, hrvatskim in makedonskimi narodnimi pesmi očarala »Kolo« iz Beograda in »Lado« iz Zagreba, drevi pa bo na festivalnem odru v Križankah nastopila domača Akademski folklorna plesna skupina »France Marolt«. Ta plesni zbor, ki ga je pred dvajsetimi leti, neposredno po osvoboditvi, ustanovil znani neutrudičivi zbiralec in raziskovalec narodopisnega blaga, predvsem pesmi in plesov, in ki po njegovi prežani smrti nosi njegovo ime, se nam bo drevi predstavil z bogatimi plesnimi sporedi, ki ga bo spremljala godba in deloma petje. Videli bomo gorenjske, primorske, prekmurske,

belokranjske in koroške narodne plesne ter slišali prekmurske, belokranjske in koroške narodne pesmi. V drugem delu pa bomo gledali tudi šabsko in srbsko kolo ter vojvodinske in bunjevske plesne.

Akademski folklorna plesna skupina »France Marolt«, ki deluje v okviru Glasbeno-narodopisnega inštituta, si je pridobila sloves, ne le doma in v ostalih naših republikah, marveč je žela laskavo priznanje tudi v tujini. Njena posebna odlika je, da se vestno drži ljudske tradicije, tako v plesni obliki in ritmični glasbi in kostumu, da torej njena izvajanja niso nikjer izumetničena in ponarejena. Pristna je in

nikoli ne daje koncesij modnemu okusu. To niso baletni ali zbaletizirani nastopi, temveč zares pravi narodni plesi. Tako jih je vzgajal njihov pokojni učitelj France Marolt, tako jih danes uče in vadijo Francetova vdova Tončka Maroltova in njena sestra Marija Šostarjeva z ostalimi sodelavci Glasbeno-narodopisnega inštituta.

brk.

CENE PIŠČANEC DOBILE PERUTI

Ljubljanski živilski trg je včeraj spet enkrat kazal tisto podobo, ob kateri se razležejo obrabi tako kupcem kakor tudi prodajalcem. Bogato obložene stojnice so kar vabile gospodinjke. Solato so nudili po 15-20 din, cvetača se je te dni pocenila na 60, glavnoto zelje pa na 45 din za kg. Stari krompir še vedno »držijo« po 18 in 20 din, letošnji krompir pa kmetje zdaj prodajajo že po 30-40 din kg, stročji fižol je po 80-80 din, grah pa po 30 do 40 din.

Sadja je te dni dovolj, cene pa so še vedno ustajale. Omenili bi le ringlo, ki ga ponujajo po 60 din in hruske »voščence«, ki jih imajo po 70 dinarjev kilogram.

»Kokošari« zdaj dvigajo cene že v vrtočevske višine. Včeraj so za polkilogramskega piščanca zahtevali že 300 din, jajca pa so podražili — blizu se prvi in nekateri so že prešli plače — spet na 17 din za kos. Na trg so prinesli tudi nekaj zajčkov, cena pa je kar znosna: 250 din komad. Prvo vrstni bohinski sir, ki so ga prodajali po 360 din kg, pa so gospodinjke kar razgrabile.

Prišel je
prišel
čas
dopustov

drobiž od te in tam

REGULACIJA GAMELJSKE JE NEODLOŽLJIVA. Potok Gameljščica in pritoki vsako leto ob deževnem vremenu preplavijo čez 200 ha zemlje. ObLO je priporočil, da bi ustanovili vodno skupnost in organizirano pričeli z deli za regulacijo tega področja. Ker na teh travnikov povzroča met-ljavost živine. O tem bo moral Svet za kmetijstvo kot občinski ljudski odbor še razpravljati in kaj koristnega ukretni.

ZE ZDAJ JE TREBA ZAČETI. No-volovoljni šolski odbori v šentvitski občini imajo sedaj na vseh šolah sestanke. Razpravljajo predvsem o tem, da bodo šolski odbori med počitnicami simboli pomagali upraviteljem pri urejanju šolskih prostorov. Šantarna inspekcija je pregledala vse šole v občini in opozorila, da morajo do začetka novega šolskega leta odpraviti vse pomanjkljivosti. Odbori pretresajo tudi uspehe ob zaključku šolskega leta in analizirajo delo starih šolskih odborov.

MOTORIST V TOVARNJAK. Včeraj jutraj se je na križišču Emon-ske, Aškerčeve in Čopove ulice zaradi izsiljevanja prednosti pripetila hujša prometna nesreča. Po Čopovi navzgor je pripeljal voznik motor-nega kolesa P. I. v trenutku, ko je prečkal križišče, pa je iz nasprotne strani pripeljal tovornjak, katerega je upravljal M. A. Tik pred moto-ristom je zavil na levo in mu tako zapri cesto. Le-ta je trčil vanj in ob-ležal na cesti s hujšimi telesnimi poškodbami, medtem ko je motor skoraj popolnoma uničen.

POD KOLESA TROLEJBUS. — Včeraj jutraj je skozi Šentvid proti Gorenjski vozil po makadamskem delu ceste kolesar Jernej Kušar, tik za njim pa je vozil trolejbus. Pri hiši št. 34, kjer se makadamski pas zoži, je kolesar zapeljal na cesto in tako prišel tik pred vozeči trolejbus. Nesreča je bila neizogibna. Kolesarja je trolejbus vrgel po tleh, pri čemer je dobil hude telesne poškodbe.

NOVICE 29. JUNIJA IZ NAŠIH OBČIN

SIŠKA

PREMALO TRGOVIN ZA POTROŠNIKE

Včeraj smo na seji občine Siška slišali med drugim dobro razčlenjeno poročilo Sveta za blagovni promet, iz poročila povzemamo, da je trgovska mreža na področju naše občine pre-manjkljiva, pripadajoči objekti kot skladišča ipd. pa v izredno slabem stanju. Precej pereča je tudi vprašanje kadrov, ki zaradi premajhne sti-mulacije in preobremenjenosti uha-jaže drugim, mladi ljudje pa ne ka-žejo dovolj zanimanja za uk v trgo-vini, tako da je zdaj v vsaj občini samo 22 trgovinskih vajencev.

ŠENTVID

POLEDEN SESTANEK PREDSEDNIKOV SVETOV

Na sestanku predsednikov svetov občine Šentvid so razpravljali predvsem o kmetijstvu, vprašanju grad-benih okolišev, finančnih vprašanjih in drugo. Ugotovili so, da se je zelo razpasel kolonirski hrošč, ker ga pre-malo zatirajo. Pionirji so nabrali nad 170.000 hroščev prve zalege in prepre-čili ogromno škodo. V vodilskem pre-delu, kjer hrošča ne zatirajo, pa so krompirišča kar rdeča od ličink. Kme-tijske zaloge so imele na zalogi pre-malo zaščitnih sredstev. Govorili so tudi o kmetih prevoznikih, o skladu zemljišne splošnega ljudskega pre-moženja in o tekmovalstvu za večji he-k-tarski donos. Razpravljali so glede arondacije kmetijskega posestva v Vo-dičah in sklenili, da bo posebna ko-misija rešila to vprašanje. Zaradi po-mankanja primernih zemljišč bo tre-ba preprečiti individualne gradnje, pospešiti pa zadržne gradnje v blo-kih. Proti nekaterim obrtnikom, ki ne poravnajo svojih obveznosti, so skle-nili podvzeti energične mere.

MOSTE

ZAKLJUČNI RACUN ZA 1956 SO SPREJELI

Na 22. redni seji je občinski ljud-ski odbor Moste včeraj soglasno spre-jel zaključni račun za 1956. leto. Ce-prav so zaradi previsoke planiranih dohodkov iz dobička gospodarskih or-ganizacij izpolnili le 98 %, je bila njih najvažnejša postavka — dohodek od prebivalstva realizirana s 123 %.

SE ENKRAT NA ZBORE VOLIVCEV

Na minulih zborih volivcev so med drugim razpravljali tudi o prireditvah za odvajanje smeti, za kanalizacijo in za oskrbo komunalne usluge. Volivci me-nijo, naj bi plačevanje vseh teh uslug v celoti prenesli na hišne svete oz. hišne lastnike. Temu nasprotno pa ob-činski ljudski odbor zastopa mnenje, naj bi komunalne usluge plačevali prebivalci sami, posebno še, ker imajo hišni sveti premalo denarja, da bi ob sedanjih predstavah lahko plačevali te usluge. Odborniki predlagajo, naj bi hišni sveti svoja sredstva porabili predvsem za obnovo in popravila sta-novanjskih zgradb, saj bi prebivalci imeli od tega dosti več koristi, kakor pa tedaj, če bi hišni sveti s tem de-narijem plačevali komunalne usluge, zanemarili pa eno svojih osnovnih dolžnosti. Zda bodo o odloku za pla-čevanje teh pristojbin še enkrat go-vorili na zborih volivcev.

OVIRE PRED AVTOCESTO

Razen železniškega vozlišča ima Ljubljana še nekaj drugih pro-metnih problemov. Predvsem je treba misliti na povezavo med močno frekventiranimi cestami prvega reda v tranzitnem cestnem prometu.

Na cestah I. reda pričakujemo v doglednem času še mnogo gostejši promet, kot je že sedaj. Zato je nemogoče, da bi te ceste vodile skozi mesto, ali mimo šol, inštitutov in podobnih ustanov. Tvegali bi preveč prometnih nesreč, pa tudi hitrost bi bila zmanj-šana. Idealno bi torej bilo speljati te ceste, ki je na njih zelo gost promet, tik ob mestu, kot nekake dodatnice. Zgraditi v ta na-men popolnoma nove prometne žile bi bila seveda predraga stvar. Rešitev je torej v delni preureditvi že obstoječega cestnega omrežja.

Tri variante za ureditev primerne dostopa na avtostrado Ljubljana—Zagreb

Celovška, Tržaška in Titova cesta so primerne za hiter promet proti severu, vzhodu in zahodu. Lahko pa je uvideti, da je tranzitni cestni pro-met (če odštejemo probleme, ki jih povzroča železniški voz) najslabše urejen na južni strani mesta. To se je pokazalo predvsem ob dograditvi avtoceste Ljubljana—Zagreb. Razne ceste, ki omogočajo povezavo z avto-cesto, vodijo deloma skozi tesni in mimo preozkih ovinkov, posebno v predelu na levem bregu Gruberjevega prekopa in v prehodu prek Kar-lovskega mostu.

Problema so se lotili urbanisti, ki predlagajo različne rešitve. Tri glavn-e variante, tako imenovane »dolenjske vpadnice«, predstavljata tudi naša slika, ki je reprodukcija načrta pro-jektivnega ateljeja v Ljubljani.

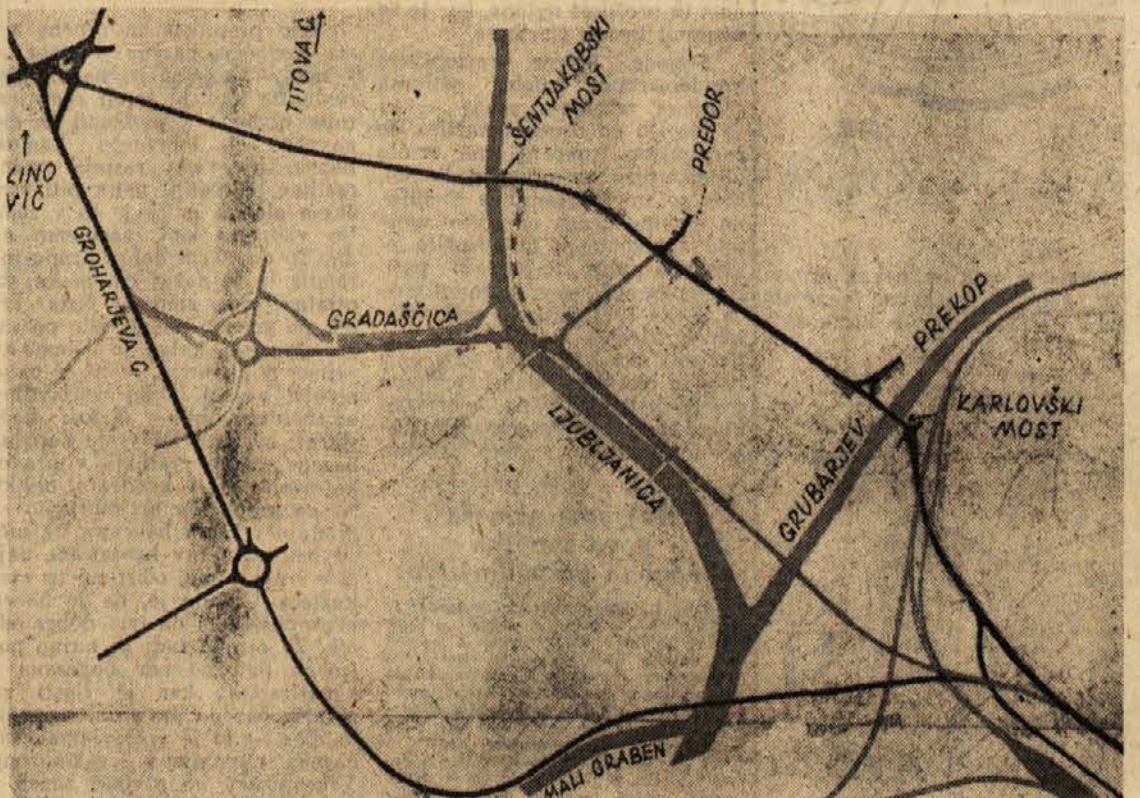
Po prvi varianti bi trasa dolenjs-ke ceste ostala nespremenjena. Pro-met bi se odvijal dalje prek mostu, po Karlovske cesti, mimo južnega iz-hoda izpod predora pod Gradom do šentjakobskega mostu, potem pa po Aškerčevi cesti do križišča pri kinu Vič. Seveda pa je ta rešitev vezana na nekatere stranske »popravke«. Ta-ko bi bilo potrebno v ta namen pre-cej znižati Karlovske ceste, ker ima ta zaenkrat višjo nivoletno kot pa pre-dor pod Gradom. Nujno bo odpraviti tudi cestne tesni na Gornjem trgu. Za boljše povezavo te ceste s šent-jakobskim mostom pa naj bi po-skrbel s prodorom prek Rožne ulice.

Trasa vpadnice po drugi varianti bi se odcepila od Dolenjske ceste ne-kako vzporedno s kolodvorom Rakov-

nik. Vodila pa bi prek novega mo-stu nad Gruberjevim prekopom (pod »Spico«) in dalje ob desnem bregu Ljubljane do sotočja z Gradaščico. Tu bi prešla prek novega mostu na drugo stran reke in bi tekla najprej ob desnem bregu Gradaščice, prek Trnovskega do Groharjeve ceste. Ta rešitev bi bila razmeroma draga, kajti zanj bi bilo potrebno zgraditi tri nove mostove: prek Gradaščice, prek Ljubljane in prek Gruberjevega prekopa. Zato pa bi v prvi etapi gra-ditve ceste po tej varianti potekal promet še preko šentjakobskega mo-stu, tako da bi na novo zgradili le most pod »Spico«. S prodorom pod Gradom pa bi bila ta cesta povezana prek Zvonarske ulice, ki bi jo se-veda primerno razširili.

Tretja varianta je zamišljena ta-ko: od Dolenjske ceste bi se prav tako odcepila pri kolodvoru, vodila pa bi preko novega mostu ob so-točju Malega grabna in Ljubljane ob levem bregu Malega grabna do podaljška Groharjeve ceste in po njej navzgor do križišča pri kinu Vič. Po tej rešitvi bi morali na novo zgra-diti precejšen del popolnoma nove ceste prvostopne kakovosti in most preko Ljubljane.

Vse opisane možnosti pa so seveda organsko povezane z rešitvijo ljubljanskega železniškega vozlišča. Šele po tem odločilnem koraku se bomo lahko lotili izbire med opisanimi tre-mi variantami dolenjske vpadnice, kolikor, kajpak, ne bo novih pred-logov.

Debelo tiskani črti predstavljata trase vpadnice po I. varianti (zgoraj) in po III. varianti (spodaj). V sredi je trasa po II. varianti; črtikani del pomeni cesto v prvi etapi variante

POMEMBNA OBLETNICA

*Pred desetimi leti je bil ustanovljen
Geodetski zavod LRS v Ljubljani*

Pred izložbo »Cankarjeve založbe«, ki je v ljubljanskem nebotičniku in izložbo v palači »Slavije«, se vedno ustavljajo mimoidoči in radovedno opazujejo razstavljene predmete in slike, ki ponazarjajo del dejavnosti Geodetskega zavoda LRS v Ljubljani. S posebnim zanimanjem gledajo v izložbo, kjer so razstavljeni letalski posnetki zemljišč in skozi posebna očala preizkušajo plastičnost posnetkov.

Ni slučaj, da je kolektiv Geodetskega zavoda LRS napravil ravno sedaj to zanimivo miniaturno razstavo, kajti ravno v teh dneh proslavlja dvestočlanski kolektiv svojo pomembno obletnico ustanovitve in dela na geodetskem polju.

Pred desetimi leti, 1. julija 1947 so z odločbo predsednika vlade LRS na predlog Geodetske uprave LRS ustanovili Geodetski zavod kot organizacijo republiškega pomena. Z ustanovitvijo zavoda in s koncentracijo večjega dela geodetskih strokovnjakov pri Zavodu smo lahko prešli na sistematično delo na področju geodezije v Sloveniji, po drugi strani pa je terjalo naše razvijajoče se gospodarstvo vedno več geodetskih uslug, ki jih je seveda lahko nudil samo zavod z močnim strokovnim sestavom.

Da nam bo korak o ustanovitvi Geodetskega zavoda še bolj jasn, se moramo ozreti na življenje te panoge v stari Jugoslaviji. Pred vojno je bila geodetska dejavnost v Sloveniji in Jugoslaviji razdrobljena na manjša privatna podjetja ter ustanove. Nad meritvami ni bilo nobene evidence. O sodelovanju med izvajalci tudi ne moremo govoriti.

Vse meritve so izvrševali katastrski uradi, tehnični oddelek bivše banske uprave, gradbeni oddelki občin ter civilni pooblašeni geometri.

Po vojni je bilo nujno vskladi vse geodetsko delo. V vsaki republiki so bile ustanovljene geodetske uprave, na čelu pa je bila ustanovljena Zvezna geodetska uprava kot najvišji geodetski forum v državi. Kot operativni organ Geodetske uprave LRS

je bil ustanovljen Geodetski zavod.

Delo Zavoda je organizirano po sekcijah. Imajo: sekcijo za osnovne meritve (triangulacija in nivelman), sekcijo za tehnične meritve in sekcijo za novo izmero (kataster). Tem trem sekcijam se je v zadnjem času pridružila še sekcija za fotogrametrijo, ki je opremljena z najmodernejšimi aparati za izdelavo kart na podlagi fotografskih posnetkov iz letal. Razen teh osnovnih obratov oziroma sekcij ima Geodetski zavod še svoje stranske obrate in sicer: precizno mehanično delavnico za popravila geodetskih instrumentov in izdelavo raznih meril, mizarско delavnico, foto-

laboratorij, kopirnico in knjigo-

veznico.

In kaj je Geodetski zavod LRS v teh desetih letih napravil? Z osnovnimi geodetskimi deli je prekril Slovenijo z mrežo stalnih višinskih in pozicijskih točk, na katere se navezujejo vse ostale meritve. V Sloveniji so bile pred drugo svetovno vojno geodetske meritve le delno izvršene.

Zato izvaja Geodetski zavod vsa leta svojega obstoja precizne nivelmane in nivelmane povečane točnosti ter tehnične nivelmane, ki bodo v teku nekaj let pokrili našo republiko z mrežo višinskih točk. V času svojega obstoja je Zavod izmeril 4819 km nivelmana.

V letih 1920 do 1928 so izvršili katastrsko izmero Slovenije in izdelali katastrske mape. Merili so z mersko mizo v klasterskem sistemu (1:2880).

Ze pred vojno je bil kataster v slabem stanju, med vojno pa delno uničen. Z ustanovitvijo Zavoda pa se je na tem polju začelo sistematično delo.

Geodetski zavod je na novo izmeril v Sloveniji do sedaj 33.000 hektarov zemljišč s 154.000 parcelami.

V času svojega poslovanja je Geodetski zavod izvršil največje število svojih delovnih ur za geodetske podlage v tehnične namene in to za tovarne, rudnike, kamnolome, hidrocentrale, melioracije, ceste, železnice, letališča, mostove, dalje za izmero mest in naselij v urbanistične namene. S tem, večkrat izredno forsiranim delom je Zavod pravočasno oskrbel projektantom osnove, na katere so projektirali in izvrševali gospodarsko važne objekte.

Zavod je opravil številne meritve za potrebe Elektrogospodarstva, med katerimi je treba omeniti podloge za Dravski in Savski hidroenergetski sistem, podloge za HE Idrija, HE Osp, sistem HE Vrhnika-Planina, TE Sočanj. Trasiral je daljnovode

Mimoidoči z zanimanjem ogledujejo miniaturno razstavo Geodetskega zavoda LRS

Sv. Križ—Prebold, Ljubljana—So-

stanj itd. Izmed večjih izmer za tovarniške objekte je naštetih izmere za Tovarno aluminija Kidričev, Tovarno cementa Anhovo, tovarno »Titan« v Kamniku, železarni Jesenice in Ravne, železarno Storo, Steklarno Hrastnik itd.

Za potrebe Zagorskih in Trboveljskih rudnikov, rudnika svinca Mežica, rudnika Krmelj in drugih so izmerili znatna področja.

Za potrebe kmetijstva in gozdarstva so izvršili meritve v svrhu melioracij, agrarne reforme, novih nasadov, gozdnih gospodarstev itd.

Izdelane so bile številne geodetske osnove za potrebe cestnega omrežja. Omeniti je treba avto cesto Ljubljana—Zagreb, cesto Ljubljana—Vrhnika—Planina, cesto Senožeče—Koper, cesto Novo mesto—Metlika itd.

Za potrebe železnice so bili izdelani elaborati za obvozno progo Vrš—Ježica, južno obvozno progo, ekspropriacijski elaborat za železnico Lupoglav—Stališe.

Posebno številne so bile izmere mest in naselij za urbanistične potrebe. Izdelale so se osnove za področja Nove Gorice, Sočanja, Velenja, Postojne, Skofje Loke, Pivke, Crnomlja, Medvoda, Tržiča, Kočevja, Aidovščine in nekaterih obrobni občin Ljubljane.

Geodetski zavod je s svojim kvalitetnim delom poznan tudi v ostalih republikah. Zato dobiva številne ponudbe za izvršitev del v ostalih predelih države. Tem se

more le redko odzvati, zaradi premajhne kapacitete osebja in instrumentarija. Do sedaj je izvršil trasiranje daljnovoda Lukovac—Zvornik, ceste Tuzla—Kladanj, izmero področja kamnolomov marmora v Prilepu, področje Kalinovika pri Sarajevu in druge.

Fotogrametrija ali merjenje s pomočjo slik predstavlja danes najhitrejši in najekonomičnejši način izdelave načrtov. S pomočjo visoko občutljivih objektivov in fotografskih kamer lahko dobimo pri preletu določenega področja v najkrajšem času podloge za izdelavo fotokic, fotomozaike, načrtov, topografskih načrtov z velikimi merili za potrebe projektiranja cest, hidrocentral, urbanističnih osnov itd. Ravno tako se uspešno uporablja fotogrametrija za potrebe zemljiškega katastra.

Razvrednotenje in kartiranje slikovnega materiala se vrši na preciznih instrumentih stereokartirnih aparatih. S temi je mogoče pri merilu 1:12.000 določiti točke z maksimalno položajno napako 5 do 10 cm in višinsko napako 12 do 15 cm.

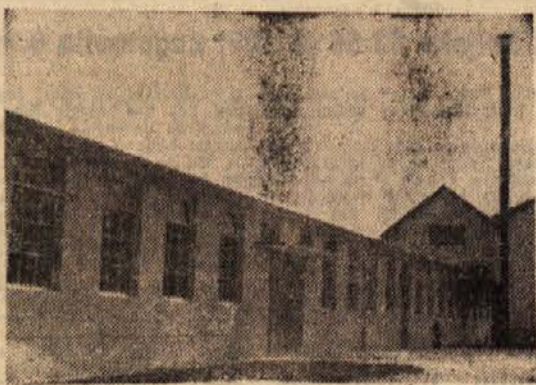
Po aerofotogrametrični metodi se je razvrednotilo aeroposnetke za HE Osp, področje Rogaske Slatine, za katastrsko izmero katastrske občine Bizovik, Gančani, Renkovci, v delu pa so katastrske občine Beltinci, Melinci, Odranci in Lipa.

Izdelali so fotomozaike za mesto Ljubljano, tok reke Drave, Mure, Ščavnice, okraja Celje, Bleda itd.

Geodetski strokovnjak pri delu

Že prihodnje leto nam ne bo več primanjkovalo jutine embalaže

Tu bo obratovala predilnica jute

V Zalcu, kamor se steka zeleno zlato Savinjske doline, v središču slovenskega hmeljarstva, so pred vojno v prostorih bivše pivovarne začeli tkati ju-

to, ki so jo v prvi vrsti uporabljali za pakiranje hmelja. Tudi po osvoboditvi je tekstilna tovarna »Juteks« nadaljevala s staro tradicijo, vendar v nekoliko slabših pogojih. Tekstilna tovarna nima namreč svoje predilnice jute. Pred vojno so del jutine preje uvozili, ostalo pa so dobili v drugih jugoslovanskih predilnicah jute. Tudi sedaj je položaj približno tak, samo da je uvoz jutine preje prepovedan.

Znano je, da so v državi tri predilnice za juto in to v Mladencu, Bački Palanki in Odžacih. Vse tri predilnice pa predelajo jutino prejo v svojih tkalnicah in imajo zelo malo odvisne preje za prodajo. Tako se je morala tekstilna tovarna v Zalcu, če je hotela obratovati, preusme-

riti na bombažne tkanine, ki zavzemajo 85 odstotkov njihove proizvodnje. Izdelovanje bombažnih tkanin na specialnih strojih, namenjenih izključno za tkanje jute, je neracionalno in zelo negospodarsko. Kvaliteta teh bombažnih izdelkov ne more biti takšna, kot v tekstilnih tovarnah, ki imajo stroje za tkanje bombaža.

Toda problem ni samo v nerentabilnosti tkanja bombažnih tkanin na statvah za juto. Kakor je znano, jutinih tkanin v naši državi občutno primanjkuje. Če primerjamo proizvodnjo jutinih tkanin, katerih deficitarnost po vojni stalno narašča in seveda zaostaja za predvojno proizvodnjo, nam to najlepše kažejo naslednje številke:

Leta 1939 smo v Jugoslaviji proizvedli 10.779.000 m² jutinih tkanin, leta 1948 3.361.000 m², leta 1952 4.448.000 m², leta 1955 8.526.000 m² in leta 1956 8.500.000 kv. metrov. Za dosego 10,8 milijonov m² jutinih tkanin so porabili leta 1939 poleg domače proizvodnje preje v teži 3785 ton še 1550 ton uvožene preje.

Po vojni proizvodnja jutinih tkanin količinsko mnogo zaostaja za predvojno proizvodnjo. Sicer je začela proizvodnja, kakor smo videli prej iz števil, v letih 1955 in 1956 naraščati. Vendar gre to naraščanje na škodo gramature tkanin. Tako znaša sedanja teža jutinih tkanin le 450 g na m², kar je že itak skrajni minimum. Še nadalje znižanje gramature jutinih tkanin pa bi skrajšalo življenjsko dobo embalaže in povečalo riziko transporta blaga.

Industrijska proizvodnja pri nas stalno narašča. Prav tako narašča tudi kmetijska proizvod-

Na teh statvah tkejo sedaj bombažne tkanine.

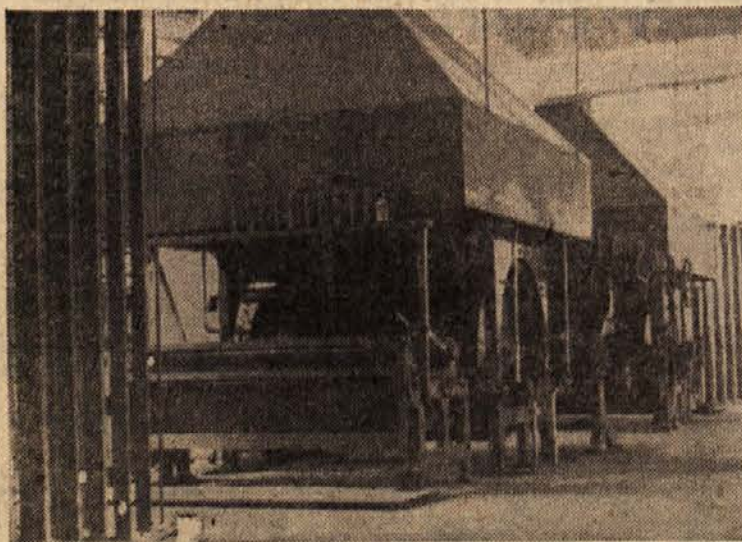
nja. Zgradili smo celo vrsto industrijskih podjetij, ki jih pred vojno nismo imeli. S tem v zvezi narašča tudi potreba po embalažni tkanini. Prav tako pa uporabljajo tako imenovane »embalažne« tkanine tudi za druge namene. Na primer samo Izolirka v Ljubljani potrebuje več kot 500.000 m² jutinih tkanin pri izolacijah.

Jutine tkanine se sicer dajo nadomestiti s konopljenimi, toda konopljene tkanine so najmanj za 100 odstotkov dražje od jutinih, druga stvar pa je v tem, da je škoda pakirati vsako blago v tako drago embalažo, posebno če lahko izvozimo konopljeno vlakna in za isto količino uvozimo dvakratno količino jute.

Z ozirom na vse to se je kolektiv tekstilne tovarne »Juteks« v Zalcu odločil, da bo postavil svojo lastno predilnico jute in

si s tem zagotovil nemoteno obratovanje svoje specializirane tkalnice za jutine tkanine. Preuredili in povečali so prostore, kjer naj bi stala nova predilnica. Izdelali so tehnološki proces in pripravili vse potrebne elaborate. Predilnica bo imela 800 vreten, katerih kapaciteta bo znašala letno 1440 ton jutine preje. Za nakup opreme bodo potrebovali 124 milijonov dinarjev. Del teh sredstev je tovarni že zagotovil okrajni ljudski odbor iz okrajnega investicijskega sklada, del sredstev bo dala tovarna sama, ostalo pa so prosili pri investicijski banki v Beogradu iz zveznega investicijskega sklada. Vse najete kredite za novo predilnico bo tovarna odplačala v dveh letih iz povečane dobička ter ob predpisanim odvajanju družbenih datatev.

V tekstilni tovarni »JUTEKS« v Zalcu bodo postavili predilnico jute

Stroj, ki stoji zaradi pomanjkanja jutine preje skoraj celo leto neizkoriščen.

Nedelja, 30. junija ob 20.30: Večer jugoslovanske in slovenske folklorne. Nastopi »France Marolt«, Križanke. V primeru slabega vremena v Operi.

Ponedeljek, 1. julija ob 20.30: A. P. Borodin: »Knez Igor«. Zagrebška Opera. Križanke. V primeru slabega vremena v Operi.

Vstopnice za nastop »Franceta Marolta«: 150, 100, 50 in 40 din.

Vstopnice za »Kneza Igorja«: 250, 200 in 100, stojlišča 50 din.

Vstopnice za ljubljancane se ne rezervirajo!

Poročili so se v Ljubljani

v soboto, 30. junija

Šofer Pečlin Franc in službenka Istvan Marija, študent Poljak Peter in študentka Ahačič Marija, delavec Sitar Ivan in delavka Šubelj Ana, geometer Avbelj Jože in geometer Lesar Ana, ing. elektrotehnika Pečič Dragoljub in študent glasbe Lazarevič Bojka, mizararji pomočnik Potrebaj Alfonz in kmetovalka Korbar Ana, tehnik Držar Anton in uslužbenka Zima Gabrijela, strojni ključavničar Škerjanc Janez in šivilja Škapin Vera, električar ing. Gliha Marko in namestnica Kralj Marija, podoficir JLA Medjimorec Franjo in delavka Hajmerle Marija, šofer Feekulj Jožef in uslužbenka Hrovat Franciška, elektromonter Jemec Janez in šivilja Herbst Marija, tov. delavec Križman Stanislav in natakara Križman Marija, upokojenec Potisek Franc in upokojenka Bernik Marija, mizar Demšar Jože in uslužbenka Trček Olga, ing. Ahačič Janez in dr. Novak Cvetka.

GLEDALIŠČA

SLOV. NARODNO GLEDALIŠČE

DRAMA

Nedelja, 30. junija ob 20.30: Krefli: »Krajski komedijanti«. Gostovanje ljubljanske Drame v Zagorju. Izven. Ob 20: Čehov: »Češnjev vrt«. Uprizoritev Akademije za igral. umet. v Ljubljani. Izven in za podeljele.

Ponedeljek, 1. julija ob 20: Čehov: »Češnjev vrt«. Uprizoritev Akademije za igral. umetnost v Ljubljani. Izven in za podeljele.

Ob 20: v Operi v primeru lepega vremena: Potrč: »Krefli«. Abonma red S.

Torek, 2. julija ob 20: Nash: »Mojster za dež«. Abonma reda A.

Sreda, 3. julija ob 20: Nash: »Mojster za dež«. Abonma red H.

Cetrtak, 4. julija ob 20: Nash: »Mojster za dež«. Abonma red E.

Petek, 5. julija ob 15.30: Nash: »Mojster za dež«. Abonma red Petek I. popoldanski.

Ob 20: Potrč: »Krefli«. Abonma T. Sobota, 6. julija ob 20.30: Molière: »Sola za mozo«. Izsiljena ženitev. Gostovanje ljubljanske Drame v Polju. Zaključek dramske sezone.

Opozarjamo na dve javni predstavi Akademije za igral. umetnost v Ljubljani: Čehova »Češnjev vrt« v nedeljo, 30. junija in v ponedeljek, 1. julija ob 20 v Drami. Predstavi sta izven in za podeljele.

Sporočamo abonementom reda S, da imajo v ponedeljek predstavo Potrč: »Krefli« v Operi ob 20. uri le v primeru lepega vremena.

OPERA

Nedelja, 30. junija: Zaprtlo. Ponedeljek, 1. julija ob 9.30: Čajkovski: »Labodje jezero«. Zaključena predstava za mladino.

Ob 20: Dramska predstava: Potrč: »Krefli«. Abonma red S.

Sobota, 6. julija ob 20.30: na letnem gledališču v Križankah v okviru V. ljubljanskega festivala: Čajkovski: »Labodje jezero«. (V primeru slabega vremena bo predstava ob istem času v Operi.)

SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE

Ljubljana - Mestni dom

Nedelja, 30. junija ob 16: J. Nestroy: »Nič ni tako skrito, da ne bi postalo očito«. Veseloligra z godbo in petjem. Red nedelja popoldanski.

Vstopnice so tudi v prodaji. Ob 20: J. Nestroy: »Nič ni tako skrito, da ne bi postalo očito«. Veseloligra z godbo in petjem. - Večerna predstava. Izven.

Ponedeljek, 1. julija ob 9: I. Cankar: »Za narodov blagor«. Zaključena predstava za LMS.

Prodaja vstopnic v Mestnem domu, rezerviranje na telefon 32-860.

MESTNO LUTKOVNO GLEDALIŠČE

MARIONETE

Levstikov (Sentjakovski) trg 2

Ponedeljek, 1. julija ob 9: Pengov-Simončič: »Zlata ribica«.

Gostovanje ljubljanske Drame v Polju. Zaključni predstavi za udeležence I. slovenskega festivala telesne kulture.)

PREDAVANJA

Slovensko zdravniško društvo v Ljubljani vabi vse zdravnike in medicince višjih semestrov na predavanja: 1. tov. dr. Voljeh Baroš: »Rezultati raziskovanj virusnih infekcij v prirodnih žariščih v CSR«; 2. tov. dr. Rudolf Brezina: »Qu-murica v CSR«. Predavanja bosta 1. julija ob 19.30 v predavalnici Interne klinike v Ljubljani.

Inštitut za geodezijo in fotogrametrijo vabi na strokovno predavanje prof. Tehniške visoke šole v Grazu dr. ing. K. Hubenja: »Fotogrametrična izmera bližnjih in mikroskopskih posnetkov«. Predavanje bo v ponedeljek, 1. julija ob 20 v predavalnici rudarskega odseka, Aškerčeva 20. Predavatelj bo obrazložil uporabnost fotogrametrije v metalurgiji, rentgenologiji, hidrotehnikah in drugih laboratorijskih preizkuh, na kar opozarjamo zadevne strokovnjake.

VESTI IZ KRANJA

PRESERNOVO GLEDALIŠČE - KRANJ

Torek, 2. julija ob 20: William Inge: »Avantura pod palmo«. Gostovanje v zdravilišču Golnik. Predstava bo na prostem v grajskem vrtu.

KINO

»STORŽIČ«: ob 9.30 amer. barvni film »Poslednji Komanč«. V gl. vlogi Broderick Crawford. Danes zadnjič. - Ob 16, 18 in 20 amer. barvni vstopni film »Ujemite tatu«. V gl. vlogi Grace Kelly in Gary Grant.

LETNI KINO »PARTIZAN«: francoski film »Takšno so moški«. Predstava ob 20.30. Danes zadnjič.

Vesti iz Jesenic in okolice

Zdravniško dežurno službo ima od 20. jun. do 5. jul. dr. Avgust Tancar, Gosposvetska cesta.

Brivsko dežurno službo ima v nedeljo, 30. junija dopoldne Glogovšek Jože, brivski salon, Plavž, Marinkova ulica.

KINO

»RADIO«: italijanski barvni film: »Delce z rožic«. Predstava ob 16, 18 in 20. V glavni vlogi Sophia Loren. Ob 10 matineja mladinskega filma.

»PLAVŽ«: nemški barvni film: »Kamnit srce«. Predstava ob 16, 18 in 20. Ob 11 matineja istega filma.

ZIROVNICA: francoski barvni film »Pustolovščine seviliške brivce«. Predstava ob 17 in 20. V glavni vlogi Luis Mariano in Lolita Sevilla. Samo danes.

DOVJE-MOJSTRANA: amer. barvni film »Dvoriščno okno«. Predstava ob 18 in 20. V gl. vlogi Grace Kelly, James Stewart in Wendell Corey. - Samo danes!

KOROSKA BELA: italijanski barvni film »Delce z rožic«. Predstava ob 17 in 19. V glavni vlogi Sophia Loren. Danes zadnjič.

ANTON FALETIČ

upokojenec

Pogreb dragoga pokojnika bo danes, v nedeljo, 30. t. m. ob 16 iz Jakobove mrliške vežice na Zalah.

Ljubljana, 29. junija 1957.

Zaluzjoči: žena Marija, hčerka Anica por. Karliž z družino; sinova Tone z družino in Janez ter ostalo sorodstvo.

MARIBORSKE VESTI

Dežurna služba: Nedelja, 30. jun. lekarna »Melje«, Meljska cesta 2.

Ponedeljek, 1. julija lekarna »Planinka«, Glavni trg 20.

KINO:

»PARTIZAN«: ameriški film »Revolvers«.

»UDARNIK«: ameriški film: »Na razpotju«.

Slovensko narodno gledališče

Nedelja, 30. junija ob 15: Vincent: »Gaspar Diaz«. Red U.

Ob 20: Puccini: »Tosca«, red A. - Gostuje prvakinja beograjske Opere Valerija Heybalova. Nekaj sedežev in stojšč v prodaji.

Ponedeljek, 1. julija ob 20: Vercors-Vincent: »Gaspar Diaz«. Red B. - Nekaj sedežev in stojšč v prodaji.

Torek, 2. julija ob 20: Vercors-Vincent: »Gaspar Diaz«. Red Sreda. Nekaj sedežev in stojšč v prodaji.

Sreda, 3. julija ob 19: Goodrich-Hackett: »Dnevnik Ane Frank«. Zaključena predstava za okrajni odbor ZB.

Umetnostna galerija:

V zgornjih prostorih galerije je razstava švicarskega lepaka in razstava arhitekture področja zaliva San Francisco. V spodnjih prostorih pa je razstava uporabne umetnosti. Vse tri razstave so odprte do 7. julija dnevno od 9 do 18. Vljudno vabljeni!

CELJSKE VESTI

CELJSKO GLEDALIŠČE

Nedelja, 30. junija ob 15.30: Hans Holt: »Specialist za srce«. Nedeljski abonma in izven.

Torek, 2. jul. ob 20: Prežihov Voranc: »Pernjakovi«. Gostovanje v Velenju.

Opozarjamo abonente, da je rok za vplačilo abonmaja že potekel ter prosimo zamudnike, da svoje obveznosti čim prej, a najpozneje do 30. t. m., poravnajo.

KINO

»UNION«: amer. film »Po nedolžnem obsojen«.

»METROPOL«: mehiški film »Umiram srečna«.

»LETNI KINO«: jugoslovanski film »Svetovno nogometno prvenstvo«.

IZ ROČARKE SLATINE

Amer. barvni film »Ujetnik dvorca Zende«. V gl. vlogi Steward Granger, Deborah Keer in James Mason.

IZ PTUJA

OKRAJNO GLEDALIŠČE - PTUJ

Nedelja, 30. junija ob 14.30: V. Eftimiu: »Človek, ki je videl smrt«. Gostovanje v Lovrencu na Dravskem polju.

Ob 18: V. Eftimiu: »Človek, ki je videl smrt«. Gostovanje v Majšperku - abonma in izven.

IZ MURSKE SOBOTE

»PARK«: amer. barvni film »Južno od Sahare«. Predstava ob 16, 18, 17.30 in 20.

VESTI IZ TRBOVELJ

»DELAJSKI DOM«: amer. barvni film »Pekel pod ničlo«. V glavni vlogi Alan Ladd in Joan Tetzel.

»SVOBODA«: Trbovlje II: ameriški barvni film »Kleopatrina«.

2 BLEDA

Ameriški barvni film »Velika nagrada«. Predstava ob 14, 16, 18 in 20.30. V gl. vlogi Elizabeth Taylor in Mickey Rooney.

ing. Bogomir Šinkovec

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v ponedeljek, dne 1. julija ob 15. uri iz hiše žalosti v Velenju.

Vzornega gozdarja bomo ohranili v trajnem spominu.

Maribor, 29. junija 1957.

OLO Maribor in Uprava za gozdarstvo Maribor

KINO »SLOGA«

Ameriški barvni film

»Sin Ali Babe«

Tednik: F. N. št. 26. Predstave ob 15, 17, 19 in 21. Ob 10 je matineja istega filma. V glavni vlogi Tony Curtis in Piper Laurie. - Prodaja vstopnic od 9 do 11 ter od 14 dalje.

KINO »VIČ«

Ameriški film

»Spremeni skrb v veselje«

Tednik. Predstave ob 17, 19 in 21. Prodaja vstopnic od 9 do 11 ter od 14 dalje.

KINO »UNION«: amer. barvni film: »V arcu mladosti«. Brez tednika. - Predstava ob 17, 19 in 21.15. Ob 10 je matineja istega filma.

KINO »KOMUNA«: jugoslov. film: »Milijoni na otoku«. Tednik. Predstave ob 17, 19 in 21. Ob 10 je matineja istega filma. V glavni vlogi Metka Gabrijelečič.

KINO »SOCA«: švedski film »Zaradi moje ljubezni«. Predstava ob 16, 18 in 20. Danes zadnjič.

Prodaja vstopnic v vseh kinematografih od 9 do 11 in od 14 dalje.

LETNI KINO »BEŽIGRAD«: jugoslov. film »Hanka«. Predstava ob 20.30. Prodaja vstopnic uro pred pričetkom predstave.

MLADINSKI KINO LM. Kotnikova 8, predvaja jugosl. film »Osumljen«. Danes so predstave ob 10, 15 in 17. Danes zadnjič. Jutri bo na sporedu švicarski film »Kralj kegljačev«.

KINO »LITOSTROJ«: amer. barvna risanka »Pepeška«. Predstavi ob 18 in 20. Prodaja vstopnic uro pred pričetkom prve predstave. - Danes zadnjič.

KINO »TRIGLAV«

Francoški barvni film

Rdeče in črno

(I. DEL)

V glavni vlogi Danielle Darrieux in Gerard Philippe. Predstave ob 16, 18 in 20. Prodaja vstopnic od 10 do 11 in od 15 dalje. Danes zadnjič. - Jutri ameriški barvni film: »Steza slonov«.

KINO »SISKA«

Sovjetski barvni film

»Vesele zgodbe vojaka Brovkina«

Predstave ob 16, 18 in 20. - Danes zadnjič. Prodaja vstopnic od 14 dalje.

RADIO LJUBLJANA

Spored za nedeljo, 30. junija 1957.

Poročila: 6.05, 7.00, 13.00, 15.00, 22.00 in 22.35.

6.00 Domače melodije za prijetno nedeljsko jutro igrajo Kmečka godba.

Trio Avenik in Zadovoljni Kranjci - 7.15 Redame - 7.30 Radijski kolektor in prireditve dneva - 7.35 Zabavne melodije - 8.30 Mladinska radijska igra - Fran Kumer: Tri usodna vprašanja - 9.00 Slovenske narodne in umetne pesmi - 9.45 Se pomnite, tovariši - Partizan Ivan: V blatem klanecu - 10.15 Kar radi poslušate - 11.15 Opoldanski glasbeni spored I - 12.00 Pogovor s poslušalci - 12.10 Opoldanski glasbeni spored II - 13.15 Zabavna glasba, vmes reklame - 13.30 Za našo vas - 14.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 16.00 I. slovenski festival telesne kulture: Zaključni nastop na stadionu ob Titovi cesti - 18.30 Vedre melodije - 19.00 Zabavna glasba, vmes reklame - 19.30 Radijski dnevnik - 20.00 Malo od tu in malo od tam - 21.00 Sportna nedelja - 21.15 Iz sodobne glasbe - 22.15 Zaplešimo - 23.00 do 23.15 in 23.30 do 24.00 Oddaja za tujino (prenos iz Zagreba)

II. program

10.15-11.15 Nedeljski simfonični koncert - 13.10 Promenadni koncert - 14.00 Ljubljanska kronika in obvestila - 14.15 Prijetne melodije - 15.00 Napoved časa, poročila in vremenska napoved - 15.10-16.00 Slavni pevci - slavne arije - 22.15-23.00 Komorni koncert.

OBČINSKI SVET ZVEZE SVOBOD

IN PROSVETNIH DRUŠTEV JESENICE

SPOROČA ŽALOSTNO VEST, DA JE UMRLA

ČUFARJEVA MAMA

MATI JESENISKEGA PROLETARSKEGA

KNJIŽEVNIKA TONETA ČUFARJA

POGREB BO V PONEDELJEK, 1. JULIJA 1957

OB 16. URI IZPRED DOMA »PARTIZANA«

NA JESENICAH

VOĐSTVA POLITIČNIH IN DRUŽBENIH ORGANIZACIJ

OBČINE JESENICE SPOROČAJO ŽALOSTNO VEST, DA JE UMRLA

ČUFARJEVA MAMA

MATI JESENISKEGA PROLETARSKEGA KNJIŽEVNIKA

TONETA ČUFARJA

POGREB BO V PONEDELJEK, 1. JULIJA 1957 OB 16. URI

IZPRED DOMA »PARTIZANA« NA JESENISKO POKOPALIŠČE

SPOROČAMO, DA JE UMRL

JOŠKO SLAVEC

DIREKTOR ZADRUŽNE HRANILNICE IN POSOJILNICE

PODRUŽNICE V ILIRSKI BISTRICI

POŽRTVOVALNEGA SODELAVCA IN DOBREGA TOVARISA BOMO

OHRANILI V TRAJNEM SPOMINU

UPRAVA IN KOLEKTIV OKRAJNE ZADRUŽNE HRANILNICE V KOPRU

Z NJENIMI PODRUŽNICAMI

ELEKTROGOSPODARSKA SKUPNOST SLOVENIJE

UPRAVA LJUBLJANA - HAJDRIHOVA 2

objavlja

IZID

javnega nagradnega natečaja

za izdelavo projektov železobetonskih jamborov
s temelji za daljnovode 35 kW,

objavljenega v začetku aprila 1957

Razsodišče, ki ga je imenovala Elektrogospodarska
skupnost Slovenije, je razsodilo tako-le:1. Prva nagrada v znesku 80.000 din se podeli avtorju
projekta z geslom »A 222« - tehniku Marjanu
Frasu, Ljubljana, Ptujška cesta 24.Druga in tretja nagrada v znesku 50.000 din in
25.000 din se ne podelita.2. Avtorjema projektov z gesloma »G 333« in »777«
se predlaga odkupna cena po 20.000 din, avtorju projekta
z geslom »100743« pa se predlaga odkupna cena
10.000 dinarjev.Vse avtorje navedenih projektov pozivamo, da se
do 10. julija t. l. javijo pri Upravi ELEKTROGOSPO-
DARSKE SKUPNOSTI, Ljubljana, Hajdrihova 2, soba
št. 251, zaradi izplačila nagrade, oziroma odkupne
cena.Elektrogospodarska skupnost Slovenije
Uprava Ljubljana, Hajdrihova 2

2195

GRADBENO PODJETJE BLED

poziva vse delavce in uslužbenke, ki so bili v preteklem letu
zaposleni v našem podjetju in imajo po zakonitih določilih
pravo na soudeležbo pri delitvi plač iz dobička, da v tro-
mesečnem roku uveljavijo svoje pravice oziroma sporočijo
podjetju svoj naslov.Gradbeno podjetje Bled
2185

POCENI PRODAMO v dobrem stanju:

ELEKTROMOTOR - tipa DM 7,5 - 220/380 V, 1430
obr. v min. - 5,5 kW - 7,5 KS - rotor 36,5 A - 100 V - pe-
riod 50 - Amp. 19,5/11,2 - Cos 0,87 priklon trikot/zvezda.DIESEL MOTOR MWM - stabilni - zmogljivost 6 KS -
1500 obr. v min. - enkrat brušen.

»STROJ« - Radlje

M 256

Upravni odbor GOZDNEGA GOSPODARSTVA
Ljubljana - p. p. 258

razpisuje delovno mesto

VODJE OBČEGA ODSEKA - PRAVNIKA SEKRETARJA
Prednost imajo osebe s sodniškim ali odvetniškim izpitom
ter osebe s primerno prakso v sorodnih strokah v podjetjih.
Nastop službe takoj ali po dogovoru. - Pismene ponudbe z
navedbo šolske in strokovne izobrazbe ter dosedanjega služ-
bovanja do 15. julija 1957.

2180

TRGOVSKO PODJETJE V LJUBLJANI

sprejme:

vajece

samostojno korespondentko

samostojnega uslužbenca

s prakso v zunanji trgovini

trgovske pomočnike

šoferja (upokojenca)

Ponudbe poslati pod geslom »Zaposlitev v juliju«.

2194

Cenjene odjemalce obveščamo, da se podjetje 1. julija
preseli v nove prostore v Vošnjakovi ulici 16
(poleg podjetja »ODPAD«)Zaradi selitve in polletne inventure bo trgovina zaprta
od 28. junija do 5. julija.

»CEMENT-OPEKA«

trgovsko podjetje z gradbenim materialom na debelo in drobno
LJUBLJANA - VOŠNJAKOVA 16, tel. 30-140SEKRETARIAT IZVRŠNEGA
SVETA ZA SPLOŠNE
GOSPODARSKE ZADEVE

- sektor za investicije -

proda

naslednja osnovna sredstva:

dva betonska mešalca »14. ok-
tober« vsebine 250 litrov z
elektromotorjem. Oba ne-
rabljenadva vlačilca goseničarja »An-
saldo« TCA-70 z motorjem
Alfa-Romeoštiri traktorje »Zadrugar« T-08
z gumni kolesiškroplino cisterno za vodo kot
prikolico z vgrajeno mo-
tornjo črpalkodvanajst prikolic »Bratstvo i
jedinstvo«, nosilnost 3 tonemotorni valjar MV-12, teža 12
ton z Diesel motorjemdva buldožerja »Ansaldo«
TCA-70

buldožer HD 10

Podrobne informacije dobe
interesenti na Sekretariatu IS
za splošne gospodarske zade-
ve, Ljubljana, Gregorčičeva
ul. 25/III, soba št. 68.

2087

Uprava

TOVARNE KEMIČNIH
IZDELKOV - HRASTNIK

razpisuje

za šolsko leto 1957/58 sledeče

štipendije

2 ŠTIPENDIJI za študij na od-
delku za kemijo Tehniške
visoke šole1 ŠTIPENDIJO za študij na
strojnem oddelku Tehni-
ške visoke šole2 ŠTIPENDIJI za študij na
oddelku za kemijo Tehni-
ške srednje šole.Interesenti naj vložijo prošnje
do 15. julija 1957 na Upravo
Tovarne kemičnih izdelkov -
Hrastnik, kjer dobijo tudi vsa
pojasnila.Uprava
Tovarne kemičnih izdelkov
Hrastnik

2183

Stanovanjska skupnost
občine Ormož

razpisuje

prvo licitacijo

za oddajo gradbenih del za
zgraditev 3-nadstropnega sta-
novanjskega blokaJavna licitacija bo 20. julija
1957 ob 8.30 v pisarni tajnika
Občinskega ljudskega odbora
Ormož.Predračunska vsota znaša:
a) gradbena dela 15.106.243 din,
b) obrtniška dela 9.953.615 din,
c) elektrika, vodovod in ostalo
7.122.612 din - vsa dela skupaj
pa 32.182.470 din.Rok dovršitve do III. faze je
20. decembra 1957, popolna
dovršitev 1. avgusta 1958.Tehnična dokumentacija z
licitacijskimi pogoji se lahko
dvigne vsak dan po objavi pri
tajniku občine Ormož od 8. do
10. ure, proti pologu 20.000 din.
Polog se vrne v celoti takoj
po vrnitvi projektov.Višina varščine, ki jo mora-
jo ponudniki položiti z garan-
cijskim pismom NB znaša 1 %
od proračunske vsote. Občin-
ska taksa znaša 7677 din, ki jo
je položiti pri Občinskem
ljudskem odboru Ormož v ro-
ku, kot ponudbo.

2179

DROBNI OGLASI

ZAPOSLOITEV

»GRADBENI MATERIAL VIŽMARJE«
potrebuje več transportnih delav-
cev, ki imajo lastno stanovanje. -
Ponudbe na Gradbeni material Viž-
marje.2114 z
TEHNIČNI RISAR, ki bi bil sposoben
samostojno opravljati kinoreklamo
in aranžerske posle - dobi takoj
službo. Plača po dogovoru. Pismene
ponudbe oz. osebne prijave v
Upravi kinematografskega podjetja
- Ljubljana, Cankarjeva 1. 2202 z»CEMO« poverjenike za pridobivanje
naročnikov na revijo »Progres« in
»Maneken«. Zasluzek dober. Delo
je primerno za študente, upoko-
jenke, gospodinjice in za osebe raz-
nih poklicev, ki imajo veselje do
komercialnih poslov. - Osebe ali
pismene ponudbe na: Uprava revije
»Progres« - Ljubljana, Titova ce-
sta št. 50.2201 z
RAZPIS. Bolnišnica za tuberkulozo v
Sežani razpisuje: mesto pomočnika
ravnatelja bolnice; mesto bolničar-
ja ali bolničarke. Pogoji: za pomoč-
nika ravnatelja - popolna srednja
šola ali nepopolna srednja šola ter
10 let prakse pri upravnem delu v
zdravstvenih zavodih, za bolničarja
ali bolničarko - dovršena bolničar-
ska šola. Prehrana in samsko stan-
ovanje v bolnici. Prošnje pošljite
na upravo bolnišnice do dne 5. ju-
lija 1957.2189 z
SPREJMEM DEKLE, staro do 40 let,
za vsa dela. Plača dobra. Horvat,
Pugljeva 15 - Kodeljevo. 2215 zSPREJMEMO V SLUŽBO šoferje C in
D kategorije za servis in promet;
visokokvalificirane mehanike -
mojstre, delavce za čiščenje za ser-
vis. - Električna cestna železnica,
Ljubljana.

2190 z

PRODAM

POCENI PRODAM osebni avto, no-
vejši tip. Naslov Franc Jenko, Trg
svobode 26, Trzin. 2200 p
PRODAM SIVALNI STROJ z okroglim
čolnikom po ugodni ceni. Tržaška
cesta 10, III. nadst., desno. 221 pOSEBNI AVTO, znamke »Fiat« 1100,
lep in zelo dobro ohranjen, pro-
dam. Avto je brezhiben, prestava
ima na volanu in porabi zelo malo
benzina. Naslov v oglašnem oddel-
ku Ljudske pravice.»P
PRIKOLICO za motorno kolo, lepo in
dobro ohranjeno, ugodno prodam.
Naslov v oglašnem oddelku Ljud-
ske pravice.»P
PUNTE (podpore) za gradnjo, okoli
50 kosov, poceni prodam. Rožna do-
lina, Cesta X, št. 31, Ljubljana. - p
PISALNI STROJ AEG ugodno prodam.
Naslov v oglašnem oddelku Ljud-
ske pravice.2216 p
PRODAM malo rabljeno motorno kolo
znamke »Matchless« 350, Lavrenčič
Pavla, Depazljeva 16, Izola. Ko 100 p
KUHINSKO OPRAVO, novo, solidno
izdelano, poceni prodam - delno
tudi na obroke. Ogleda se: Zaloška
cesta 6 - pleskar.2214 p
JADRNIKA, kompletna - z jadrli,
v dobrem stanju, napredaj za ceno
45.000 din. - Poizve se: Ljubljana,
Parmova 35.2212 p
GUMIJASTE NOGAVICE (za krčne
žile), popolnoma nove, ugodno pro-
dam. Petercel, Ljubljana, Njegos-
seva 15-1.2211 p
RADIO »BLAUPUNKT«, nov, osem-
cevn, UKV, tipke, tri zvočniki -
ugodno prodam ali menjam za mo-
torno kolo. Ponudbe v oglašnem
oddelku LP.2213 p
KRASNO OTROŠKO POSTELJICO -
kromirano, z vzmetnim vložkom in
mrežo - prodam. Pogačnik, Nje-
goseva 15-1.2210 p
MOSKO SIVO OBLEKO, inozemsko
blago, ugodno prodam. - Pogačnik,
Njegoseva 15-1.2209 p
STIRI KONTROLNE BLAGAJNE zelo
ugodno prodam. Naslov v oglašnem
oddelku LP.3185-P
PARCELO v Zalogu pri postaji, veli-
kost 1200 m² in parcelo pri remizi
v Šiški, velikost 600 m² - ugodno
prodam. Parceli sta dobro gnojeni
in zadržljivi. Naslov v oglašnem
oddelku LP.

3185-P

VESNA-FILM

podjetje za promet s filmi

• Ljubljana •

sprejme v službo

visokokvalificiranega

šoferja

za prevoz filmov

Nastop službe takoj ali po
dogovoru. - Plača po tarif-
nem pravilniku. Zglasite se
osebno ali pismeno v pod-
jetju najkasneje do 8. ju-
lija 1957.

2181

Upravni odbor

obratne ambulante

podjetja

Telekomunikacije

LJUBLJANA

PRŽANJ 24

razpisuje

delovna mesta za:

upravnika ambulante

zdravnik splošne prakse

medicinsko sestro

kurirja

Vse prijave je treba po-
slati najkasneje do 4. ju-
lija 1957 na upravo podjetja
Telekomunikacije.

2168

Montažno podjetje

»TOPLOVOD«

Ljubljana, Črtomirova 6

tako sprejme naslednjo kva-
lificirano delovno silo:

3 strojne tehnike

administrativno z znanjem

strojepisja

10 vodovodnih instalaterjev

10 instalaterjev centralne kur-
jave

10 elektroinstalaterjev

10 ključavničarjev

5 strugarjev

5 livarjev in

5 kleparjev

15 ne kvalificiranih delavcev

VAJENCE

20 za instalacijo vodovoda

20 za centralno kurjavo

20 za elektroinstalacije

20 za ključavničarsko

stroko

5 kleparskih in

2 livarska vajenca

Plača po tarifnem pravilniku
podjetja. Javite se na upravi
podjetja v Črtomirovi ulici
osebno ali s pismenimi ponud-
bami.

2207

KUPIM

MOTORNKO KOL - roller 125-150 cm
kupim. Ponudbe na oglašni oddel-
ek pod
»Dobro ohranjene«2206 r
VODOVODNE CEVI in drug vodovod-
stalski material kupim. Ponudbo
s ceno pošljite na oglašni oddel-
ek Ljudske pravice pod geslom »Vo-
dovod«.2208 r
23-LETNI KINOOPERATER, mirnega
znaka, želi spoznati ljubljancan-
ko v starosti od 18 do 22 let, inte-
ligentno, srednje postave, ki ni bo-
delala družbo na sprehodih, v gle-
dališču in kinu. Ponudbe poslati na
oglašni odd. Ljudske pravice pod
»Kinooperater«.

RAZNO

DVE LOČENI SOBI s pritliklinami, s
posebnim vhodom, v centru mesta,
zamenjam za enosobno stanovanje
ali tudi posamezno. Ponudbe pod
»Zasebni vhod« na upravo Ljudske
pravice.220 r
VDOVA srednjih let, samostojna, pri-
jetna, znanjasta, inteligentna. Želi
spoznati dobrega in iskrenega pri-
jatelja za nadaljnjo življenjsko pot.
Samo resne dopise na oglašni od-
del-ek »Ljudske pravice« pod »Je-
sensko cvetje«.229 r
SOBO s posebnim vhodom iščem proti
lepi nagradi, najraje v centru Ljub-
ljane. Cenjeni naslov pustiti v
oglas. oddelku »Ljudske pravice«
pod »Solidnost«.225-r
UPRAVA Pionirske knjižnice v Ljub-
ljani. Trg revolucije 7, vzame v
najem dobro ohranjen pianino
proti primerni odškodnini. 2199 rZAMENJAM dvosobno komfortno sta-
novanje s kabinetom (vilo) v Ljub-
ljani za slično v Beogradu. Ponu-
be pošljite na upravo Ljudske pra-
vice pod »Beograd«.2036 r
ZAMENJAM eno garsonero v centru
Zagreba in eno garsonero v Ljub-
ljani za dvosobno komfortno stano-
vanje v Ljubljani. - Ponudbe pod
»Ljubljana-Zagreb« na upravo li-
sta.r
ZAGREB - LJUBLJANA. - Zamenjam
garsonero v centru Zagreba za gar-
sonero ali enosobno stanovanje v
Ljubljani. - Ponudbe pod »Zagreb-
Ljubljana« na upravo lista.r
ENOSOBNO, suho, sončno in svetlo
stanovanje v I. nadst. (kuhinja
3,5 x 6, soba 6 x 6 m) zamenjam
za enako v Ljubljani. Berčič, Hre-
nova št. 17-1, pri Sentjakobskem
mostu.Tovarna pletenln
in nogavic • Lesco

SPREJME

trgovskega

potnika

verziranega v tekstilni stro-
ki (trikotazi) za prodajo
izdelkov na območju Slove-
nije in Hrvaške.

Nastop službe 1. avg. 1957.

2182

Montažno podjetje

»TOPLOVOD«

Ljubljana, Črtomirova 6

tako sprejme naslednjo kva-
lificirano delovno silo:

3 strojne tehnike

administrativno z znanjem

strojepisja

10 vodovodnih instalaterjev

10 instalaterjev centralne kur-
jave

10 elektroinstalaterjev

10 ključavničarjev

5 strugarjev

5 livarjev in

5 kleparjev

15 ne kvalificiranih delavcev

VAJENCE

20 za instalacijo vodovoda

20 za centralno kurjavo

20 za elektroinstalacije

20 za ključavničarsko

stroko

5 kleparskih in

2 livarska vajenca

Plača po tarifnem pravilniku
podjetja. Javite se na upravi
podjetja v Črtomirovi ulici
osebno ali s pismenimi ponud-
bami.

2207

POTROŠNIKI, PODJETJA, DELOVNI KOLEKTIVI!

Oglejte si

II. MEDNARODNI SEJEM EMBALAŽE

HKRATI SI OGLEDJTE RAZSTAVO INDUSTRIJSKIH ŠOL

Videli boste kolekcijo domače in tuje embalaže - moderne stroje za pakiranje in izdelavo embalaže
v pogonu, grafične stroje, strokovne filme in mnogo drugih zanimivosti - Poslužite se moderne samo-
postrežne trgovine »MARKET«, kjer boste veselo
presenečeni - Za obisk sejma izkoristite 25 % po-
pust na železniciOD 29. JUNIJA DO 7. JULIJA 1957
NA GOSPODARSKEM RAZSTAVIŠČU V LJUBLJANI

Z barko v Južno morje

Junaka zgodbe sta Rita in Alfredo, ki sta se pred tremi leti spoznala v italijanski Ostii. Potem sta se naselila na Norveškem, kjer sta delala in hranila za barko, ki jo kaže večji posnetek. Z njo se nameravata odpraviti na dolgo pot skozi Sredozemlje v Južno morje, kjer bosta, kot pravita, poskakala »otok sreče« in se za stalno naselila. Manjši posnetek kaže Rito v kuhinji pod krovom nekaj metrov dolge barake

Vrnili so mu

NENAVADNA RESITEV
ZMRZNJENEGA OFICIRJA

Ko so pripeljali na kirurško kliniko medicinske akademije v Leningrad častnika Burkova, ki se je izgubil v gozdu in zmrznul, je vse kazalo, da ga ne bo mogoče ohraniti pri življenju. Roke, noge in mišice so bile docela trde in skrčene, zenice niso reagirale na svetlobo, krvnega pritiska pa sploh ni bilo mogoče izmeriti. Ko so mu izmerili temperaturo, se je živo srebro v posebnem toplomeru povzpelo le do 25,5 stopinj Celzija. Zdravniki so bili prepričani, da je njegovo stanje brezupno, saj je Burkov ležal v snegu okoli 18 ur pri mrazu 40 stopinj.

Dotlej je bilo znanih iz medicinske literature le nekaj primerov, da so zdravniki rešili ljudi, ki so zmrznili in se jim je telesna temperatura znižala na 28 ali celo 26 stopinj. Potem ko je kirurg Volikov Burkova skrbno pregledal, ga je sklenil rešiti po metodi, ki je ni še nihče uporabil.

Zakaj umirajo zmrznjeni ljudje? Čeprav zveni neverjetno, povsem drži, da zaradi naglega ogrevanja. Organizem, ki je v boju z mrazom porabil vse moči, se nenadoma znajde v normalnih življenjskih razmerah. To zahteva mnogo kisika, ponesrečeni pa

sploh še ne diha. Tkivo potrebuje hranljive sestavine, vendar krvno ožilje še ne deluje. Organizem se povsem izčrpa in človek umre.

Po kirurgovem nasvetu so Burkova najprej vbrizgali preparate, ki zavirajo izmenjavo snovi v organizmu ter s tem zmanjšujejo potrebo po kisiku in hrani. S posebnim aparatom so pospešili dihanje in začeli dovajati organizmu kisik, šele zatem so počasi ogrevali zmrznjeno telo. Burkova so položili v kad, ki je v njej temperatura vode postopoma naraščala od 34 do 38 stopinj. Po dveh urah je postal utrip izenačen, pritisk pa se je povečal. Še v kadi so mu dali glukozo in vitamine. Mišice so postajale prožne, krči v rokah in nogah so počasi popuščali.

Letalo na smučeh

Letalski inženirji proučujejo zadnje čase možnosti za uporabo smuč pri hidroavionih. Doslej so pravzaprav izdelali eno samo vodno letalo na reaktivni pogon, ki je opremljeno s smučmi, vendar že kaže, da to letalo ne bo ostalo le poskusni primer. Znanca letalska tovarna »Convair« se dalje proučuje praktične možnosti za vzlet in pristanek. Razen tega so izdelali tudi posebno lahko letalo na smučeh, ki pa je hkrati opremljeno tudi s kolesi. Tako to letalo enako uspešno pristaja na zemlji, vodi, snegu in ledu. Takšna konstrukcija niti najmanj ne ovira letala med poletom, zdi pa se, da ga bodo najbolj veselili antarktični in drugi raziskovalci.

Zaradi hudih nalivov so bile te dni v italijanskem Piemontu poplave, ki so pregnale iz hiš na deset tisoče prebivalcev. Gospodarska škoda znaša samo v tem delu severne Italije 35 milijard lir. Prebivalstvu so priskočile na pomoč tudi vojaške enote

Za petinštirideset stopinj so se nagnili vagoni brzca Ancona-Rim, ko se je lokomotiva na postaji Tiburtina zaletela v tovorni vlak. Potniki so odnesli razen strahu in nekaj bušk zdravo kožo, potem pa so takole spravljali prtljago iz nevarno nagnjenih vagonov

goma je spoznaval ženo, sinka in prijatelje. Čez mesec dni se je spomnil, kaj se je z njim zgodilo v gozdu. Naposled mu je kirurg dovolil čitanje. Burkov je iznova postal živahen in vesel. Čez nekaj mesecev je prišel pred zdravniško komisijo, ki ga je po natančnem in podrobnem pregledu odpustila kot popolnoma zdravega.

Drobne ZANIMIVOSTI

BRITANSKI FUNTI

V skladu z vrednostjo se spreminja tudi oblika britanske funta, nekoč najmočnejšega bankovca na svetu. Nedavno je dala britanska banka v promet bankovce po pet funtov, ki so po obliki povsem drugačni od dosedanjih. Novo plačilno sredstvo je znatno manjše in ima več barv. Pravijo, da so takšne bankovce izdelali zato, ker jih je težje ponarejati.

TORBEČA S SIRENO

Neko londonsko podjetje je pripravilo za trg posebno torbo, s katerimi hodijo blagajniki podjetij v banko po denar. Nove torbe so podobne starih, le da imajo vgrajeno tudi sirenko. Dokler jo človek mirno nese, je s torbo vse v redu, če jo kdo hoče izpuliti iz rok, pa se sprosti avtomatična sirenica, ki zbudi pozornost okolice.

DOBRA ZAMISEL

Oddelek za poštno službo pri ministrstvu v ZDA je dal postarju Michaelu Gormanu 12,5 dolarja nagrade za idejo, kako bi s parkirnih prostorov odstranili pline, ki jih izpuščajo avtomobili, medtem ko delujejo njihovi motorji. Takole je svetoval poštar: »Avtomobilski motorji je treba izključiti.«

NOVI PODPLATI

V novih čevljih in s to funti v žepu se je napotil pešec iz Newcastla na 400 km dolgo pot v London. Dolgi pohod je naredil angleški usnarjarski inštitut, ki preizkuša kakovost novih podplatov.

»KLUB DEBELIH«

Pariški klub »debelih žensk«, ki so ga ustanovili pred letom dni, je dobil pred dnevi članico z redno številko 1000. Skupno imajo klubske članice 135.000 kg »žive« teže.

Ko je prišel devetletni Michael Harris iz londonskega Peckhama domov do kože moker, ga je oče za kazen nabunkal, potem pa je moral fantek, ne da bi kaj spregovoril v svojo obrambo, brez večerje v posteljo. Naslednje jutro je povedala sosedica, da je Michael potegnil iz vode njenega sina Chrisa Turnerja (na sliki zgoraj), ki bi bil prav gotovo utonil. Potem so Michaelovi starši seveda preklicali svojo kazen in so malemu rešitelju kupili novo kolo, h kateremu je prispevala tudi sosedica

Pesniško pristanišče

Hercegnovi sodi med najlepše turistične kraje ob obalah Jadranskega morja. Zlasti njegova lega pred vhomom v čudoviti zalivi Boko Kotorske je nenavadno slikovita. Tokrat se ne bi mudili ob njegovih naravnih in umetnih lepota, marveč si ogledmo Hercegnovi z druge strani. V tem lepem obmorskem mestecu so namreč delali številni jugoslovanski pesniki.

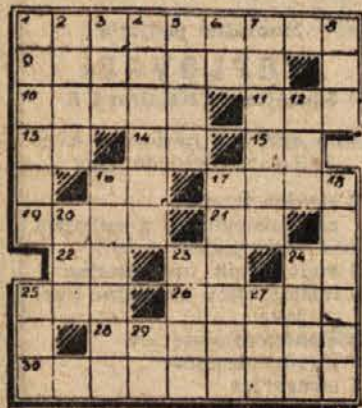
Prvi med pesniki, ki so živeli v Hercegnovem, je Ljuba Nenadović, ki je temu kraju posvetil eno svojih najlepših pesmi. Veli-

ki črnogorski pesnik Njegoš je prav v tem obmorskem kraju obiskoval šolo; tam je prvič videl novi svet in drugo življenje, zato se je tudi v poznejših letih prav rad vračal na obisk. Lepotam tega meseca je posvetil nekaj čudovitih stihov.

Tudi ime Sime Matavulja je tesno povezano s Hercegnovim. Bil je učitelj na pomorski šoli in je pozneje od onod pobegnul v Črno goro. Se zdaj hranijo v Hercegnovem mnogo spominov nanj. Pesniku Aleksu Santiću je bil Hercegnovi posebno pri srcu, saj je pogosto zahajal tja in ostajal dalj časa. Med drugimi pesniki kaže omeniti še Svetozarja Corovića, Svetolika Rankovića in domačina Marka Cara, ki mu je mesto postavilo nagrobni spomenik.

Vsi ti ljudje so odnesli iz tega mesteca lepe spomine, slednji med njimi je tudi kaj napisal o Hercegnovem. Med prebivalci je še vedno živa prenekača anekdota o njihovih dogodivščinah, zlasti starejši ljudje pa prav dobro vedo, kje so stanovali in s kom so se družili.

Križanka

Vodoravno: 1. vrata zavesti, 9. napravljeno, 10. tropa ovčja, 11. čutilo, 13. simbol za prvo, 14. samoglasnik in so-glasnik, 15. osebnostni zaimsek, 16. vosečni črki, 17. brez daru govora, 19. zabava, 21. kratica na računih, 22. skrajni del celine, 23. primorska besedica, 24. simbol za prvo, 25. letovišče v bližini Opatja, 26. vrsta kruha, 28. kar se ob letu zgodi, 30. sadna možnost.

Navpično: 1. stružiti, obdelovati, 2. gledanje, 3. števniki, 4. industrijsko mesto v BiH, 5. moško ime, 6. osebnostni zaimsek, 7. složen, 8. števniki, 12. križ, 16. poteka, 17. izrečenost, 18. plemo v Palestini, 20. pripadnik balkanskega naroda, 23. mrtica, 24. plemo, narod, 25. grška črka, 27. število, 29. črki v začetku abecede.

RESITEV KRIŽANKI Z DNE 23. JUNIJA

Vodoravno: 1. osebek, 6. ht, 8. akti, 9. lita, 11. zla, 12. valin, 13. aa, 14. grdob, 15. do, 17. tenor, 18. Maria, 20. Al, 21. atesti, 22. ah, 24. lasti, 25. azi, 26. Ilir, 27. Niko, 28. ki, 29. ananas.

Leopardova

ROLAND BERRY

»Vaše nasočilo sem izpolnil, komisija za umore je že na poti,« je povedal stražar Blake. »S kom pa ste govorili?«
»Z nekim inšpektorjem Froggetom.«
Readingu so se zasvetile oči. »Aha, James Frogget. Ta je dober! Zdjaj pa se zberite, Blakel! Ali ste na poti sem koga srečali?«
»Žive duše«, inšpektor. Tod okoli ni ob tem nočnem času prav nobenega človeka. V bližini ni stanovanjskih hiš.
»Na vso srečo,« je odgovoril Reading, »sicer bi bila zdaj že vsa cesta polna zija... Čudno se mi zdi, da se ni bilo blizu niti enega nočnega čuvaja, ko pa je v »kolici polno skladišče.«
»Nič čudnega,« je počasi odgovoril Blake. »Na vsej Picus Lane so na obeh straneh skoraj sama skladišča strojev in železa. Takih reči nihče ne krađe, zato jih tudi ne stražijo.«
»To je res idealen prostor za umor,« se je vmešal podčastnik. »Če bi ne bil rečen, da pes, bi morda našli mrljca šele čez nekaj dni.«
»Ne verjamem,« je odgovoril Blake, »saj je komaj dvajset metrov od tod vhod v ladjedelnico. Zato so tu tudi napravili postajališče. Podnevi kar mrgoli ljudi tod okoli.«
V daljavi se je spet oglasila policijska sirenica.

široki prameni svetlobe so brželi po cesti, potem pa so se drug za drugim ustavili trije veliki, temni avtomobili: komisija za umore.

Nekaj minut kasneje se je noč okoli čakalnice spremenila v dan. Mogočni žarometi, ki so jih pripeljali avtomobili, so osvetlili vse do zadnjega kotička. Inšpektor James Frogget, ki je vodil komisijo za umore, je stopil na stran k inšpektorju Readingu, ki mu je v pozdrav krepko stisnil roko. James Frogget je bil srednjevelik mož, zalit in čokot, na pogled še najbolj podoben popolnemu človeku. Temne oči za debelimi naočniki so bile videti malce zaspale, vendar bi se zelo motil, kdor bi se kakorkoli zanašal na to zaspalost. »Seveda sem povsem tvojega mnenja, Reading,« je odgovoril na inšpektorjevo vprašanje. »Pes prav gotovo ni mogel zveč trupa tako daleč... Hudiča, ali ljudje še vedno niso pripravljeni?«
»Malce boš pa že počakal, kaj?« je odgovoril inšpektor Reading. »Česa podobnega nisem še nikoli videl. Pes je mrljcu razmesaril grlo.«

Fotografi so pospravili aparate in se umaknili. Policijski zdravnik je razgrnil ob trupu časopis in pokleknil nanj. Stražnik, čigar obraz je bil ves zelen, je pograbil ubitega psa za dlako na hrbtu, ga dvignil visoko v bide in ga potem vrnil v nastavljen vrečo.

James Frogget je stopil z velikimi koraki k trupu in si ga začel ogledovati. Mrljčev obraz je bil ves krvav in od prahu umazan do nespoznatosti.

Policijski zdravnik, ki je otipal truplo, je glasno zažvižgal: »Glej no, saj to je...«

»Kaj pa je, doktor?« je vprašal inšpektor Frogget.

»Marsikaj,« je odvrnil zdravnik. »Za zdaj še ne morem ničesar reči, malce boste morali po-

trpeti. Vstran ga bomo spravili. Ko ga bomo imeli na mizi in bo truplo očisto...«

»Koliko časa je že mrt?«

»Nemara bo kakih dve uri.«

Frogget je pogledal na uro. »Torej od enih po polnoči?«

»Recimo, da od polnoči. Natančneje vam bom povedal šele po obdukciji...« Dajmo, fantje, poprimite! Zlodej naj vas pocitira, če ga boste nesli tako, da bo z glavo tolkel po tleh. Ran ima že kar dovolj, ne potrebujemo nobene več,« je zdravnik z živahnimi kretnjami spremljal svoje besede.

Truplo je ležalo na nosilih, inšpektor Frogget se je sklonil nadenj in otipal žep raztrgane obleke. Ničesar ni našel, niti ključev, ne ure, denarnice ni bilo, tudi robca ne, pa prav nobene papirčka ni našel.

»Na, pa bo spet šla noč,« je bil inšpektor Frogget slabe volje. »Neznan mrljč, prav tega mi je še manjkalo!«

»Kar vesel sem, da ne bo ostal pri meni,« je rekel inšpektor Reading in napravil kretnjo, kakor da si hoče pomesti roke. »Za sedaj imam dovolj dela s tatinskimi tolpmi. Veš, Frogget, pretepi in kdaj pa kdaj kak uboj, to se že primeri pri nas. Toda umor? Kaj meni, ali gre za roparski umor?«

»Premalo vem, da bi ti lahko že zdaj odgovoril na to,« je odvrnil Frogget. Pri tem se je spomnil, da je nameraval domov in v posteljo prav takrat ko je dobil telefonični poziv. Zdjaj je bil slabe volje ob misli, da bo trajalo še dolge ure, preden se bo naslonil na zglavniki.

»Psa, ljudje!« je zaklical zdravnik. »Ne pozabite na psa! Potrebujem ga!«

»Čemu neki?« je vprašal inšpektor.

Žarnica, ki bo svetila sto let

Ob vhodu v znanstveni laboratorij ameriškega Shenectadyja bodo montirali na mizi, pri kateri je dolga leta delal Thomas Edison, posebno žarnico, ki bo po mnenju inženirjev svetila sto let. — Prva žarnica, ki jo je leta 1879 izdelal Thomas Edison, je svetila 79 ur. Ampulo s plastičnim tungenom, izumom ravnatelja tega laboratorija Williama Coolidgea, ki zagotavlja novi žarnici trpežnost, je mogoče zamenjati samo z dvema ključema, katerih enega ima Coolidge, drugega pa so izročili Nobelovemu nagradjencu Irvingu Langmuiru. Ni znano, komu bodo dali v varstvo ta ključa, če bo žarnica zares svetila toliko časa.

»Vedeti moram, ali je kaj pogošnil,« je odgovoril zdravnik. »Vržite vrečo z mrho na avto in na poti! Doktor Walsham je stopil v avto, se spustil na sedež zraven nosil z okrvavljenim truplom in si mirno prižgal pipo. Vrata so se zaloputnile, avto je zdrnil po asfaltu.

Ta pa ima živce!« je inšpektor Reading občudujoče gledal za zdravnikom. »Kako je, Frogget, ali nas še potrebuješ?«

»Ne, se pravi, ne bi bilo narobe, Reading, če bi ostal tu eden tvojih mož. Pazi naj, da ne bi nihče stopil v čakalnico. Vse skupaj bi si rad podnevi še enkrat ogledal. Najbolje bi bilo, če bi z vrvoj ogradiji čakalnico in prostor okoli nje.«

»To bo urejeno, Blakel.«

Stražar Blake se je v tisti sekundi poslovil od svojega prostega dneva, pa ni nič rekel. Poslušal je predstojnikove ukaze in se jel takoj pripravljati, da jih izpolni.

Avtomobili komisije za umore so se premaknili, tudi uradniki policijske postaje Limehouse so se izgubili v sivini nastajajočega jutra. Čez četrte ure sta prinesla stražarja dolgo vrvo in svezjen železni palic, ki sta jih s kladivom zabila v tla. Potem je ostal stražar Blake sam. Na steno čakalnice se je naslonil in se zastrmel v mlako strjene krvi.

Ko se je inšpektor James Frogget vrnil v urad, je že čakal nanj višji inšpektor Richard Crane. Mali, elegantni mož je sedel kot iz škatlice vzet za svojo pisalno mizo. Skrbno je bil obrit, prav rahlo je dišal po dobri kolonjski vodi. Nič ni kazalo na njem, da so ga pravkar poklicali iz postelje.